

Súhrnná správa o stave sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania na Slovensku za rok 2024

Vydalo: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Súhrnná správa vznikla v rámci projektu Inštitút sociálnej ekonomiky II., ktorý realizuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Partnerom projektu je Úrad pre verejné obstarávanie. Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

www.employment.gov.sk | www.eurofondy.gov.sk | www.eurofondy.praca.gov.sk

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Zoznam skratiek a značiek	3
Zoznam tabuliek a grafov.....	4
Sociálna ekonomika v roku 2024	5
Aktuálna situácia v oblasti sociálnej ekonomiky	7
Skúsenosti s využívaním jednotlivých finančných a nefinančných nástrojov podpory.....	22
Výzvy a bariéry v prostredí sociálnej ekonomiky	26
Sieťovanie	27
Podpora medzinárodnej spolupráce	30
Zvyšovanie povedomia o sociálnej ekonomike	32
Príklady dobrej praxe	36
Majolika-R, s. r. o.	37
Ekoservis, s. r. o.	38
Breco s. r. o.	39
Matky v práci, s. r. o.	40
Podnik medzitrhu práce, n. o.	41
Gergiš s. r. o.	42
Social food, s. r. o., r. s. p.	43
Bocianservis s. r. o.	44

Zoznam skratiek a značiek

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce
CHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
FB	Facebook
FO	Fyzické osoby (podnikatelia)
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
NO	Neziskové organizácie
NP ISE	Národný projekt Inštitút sociálnej ekonomiky
NRO	Najmenej rozvinutý okres
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OKSE	Odbor koordinácie sociálnej ekonomiky
OS	Obchodné spoločnosti
OZ	Občianske združenia
PO	Prešovský
RC SE	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky
RC SE BB	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Banská Bystrica
RC SE KE	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Košice
RC SE NR	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Nitra
RC SE PO	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Prešov
RC SE TN	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Trenčín
RC SE TT	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Trnava
RC SE ZA	Regionálne centrum sociálnej ekonomiky Žilina
RSP	Registrované sociálne podniky
RTVS	Rozhlas a televízia Slovenska
SE	Sociálna ekonomika
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VÚC	Vyšší územný celok
ZD	Základné dokumenty
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZnO	Znevýhodnené osoby
ZrO	Zraniteľné osoby
ZP	Zdravotné postihnutie
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko

Zoznam tabuliek a grafov

Tab. č. 1	Prehľad pracovníkov RC SE v roku 2024
Tab. č. 2	Prevádzkovo-technické zabezpečenie RC SE
Tab. č. 3	Počet RSP zriadených obcou alebo samosprávou k 31.12.2024
Tab. č. 4	Prehľad konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa miesta stretnutia v roku 2024
Tab. č. 5	Prehľad konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa mesiacov v roku 2024
Tab. č. 6	Prehľad konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa predmetu rokovania v roku 2024
Tab. č. 7	Prehľad RSP, ktoré vznikli za asistencie RC SE podľa jednotlivých krajov za rok 2024
Tab. č. 8	Prehľad RSP, ktoré vznikli za asistencie RC SE podľa jednotlivých krajov za obdobie rokov 2019 - 2024
Tab. č. 9	Zoznam RSP so zrušeným/vráteným štatútom RSP k 31.12.2024 a dôvody zrušenia/vrátenia štatútu (len za rok 2024, nie sumárne)
Tab. č. 10	Prehľad zamestnancov v RSP v SR podľa krajov k 31.12.2024

Graf č. 1	Počet RSP v jednotlivých krajoch SR k 31.12.2024
Graf č. 2	Počet RSP SR k 31.12.2024 podľa druhu štatútu
Graf č. 3	Počet RSP v jednotlivých krajoch SR k 31.12.2024 podľa druhu štatútu
Graf č. 4	Vývoj počtu vzniknutých RSP k 31.12.2024
Graf č. 5	Počet RSP podľa právnej subjektivity vzniknutých v roku 2024
Graf č. 6	Prehľad o počte zamestnancov RSP v k 31.12.2024 podľa právnej formy
Graf č. 7	Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov RSP k 31.12.2024
Graf č. 8	Prehľad o počte ZnO a ZrO v RSP k 31.12.2024
Graf č. 9	Počet podporených osôb § 19a (53f), umiestňovací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 10	Čerpanie v € § 19a (53f), umiestňovací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 11	Počet podporených osôb §19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 12	Čerpanie v € § 19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 13	Preplatená suma RSP – Servisné poukážky
Graf č. 14	Počet podporených osôb § 19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 15	Čerpanie v € § 19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 – 2024
Graf č. 16	Preplatená suma RSP – Servisné poukážky

Sociálna ekonomika v roku 2024

Sociálne podnikanie je formou podnikania v rámci sektoru sociálnej ekonomiky, kde hlavným cieľom spoločnosti nie je maximalizácia zisku, ale dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu prostredníctvom spoločensky prospešných služieb alebo produktov. Je postavená na solidarite a verejnom záujme, s cieľom pomáhať zraniteľným alebo znevýhodneným osobám. Podporuje zvyšovanie zamestnanosti, sociálnu súdržnosť, rozvoj verejných služieb a regionálny rozvoj.

Sociálne podniky na Slovensku sú regulované Zákonom č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

Rok 2024 bol pre sociálnu ekonomiku na Slovensku obdobím intenzívnej aktivity, rastúceho záujmu o sociálne podnikanie a posilňovania kvality v celom sektore. Sociálne podnikanie bolo naďalej vnímané ako dôležitý nástroj podporujúci zamestnanosť znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľstva, regionálny rozvoj a sociálnu inklúziu. Základnú infraštruktúru systému tvorilo **sedem regionálnych centier sociálnej ekonomiky** (ďalej RC SE), ktoré zohrali kľúčovú úlohu pri poskytovaní odbornej podpory.

RC SE zrealizovali v roku 2024 až **2 744 konzultácií a stretnutí**, čo predstavuje jeden z najvyšších počtov v histórii systému. Najväčší dopyt prichádzal z Prešovského a Košického kraja, kde dlhodobo pretrvávajú vyššia nezamestnanosť aj väčší záujem samospráv a komunit riešiť lokálne sociálno-ekonomické problémy prostredníctvom sociálneho podnikania.

Vysoký počet konzultácií odzrkadľoval veľký záujem obcí, neziskového sektora aj podnikateľov o vznik sociálnych podnikov, pričom témou takmer tisícky stretnutí bolo práve zakladanie registrovaných sociálnych podnikov. Napriek veľkému záujmu vznikol nižší počet sociálnych podnikov – kvalita nad kvantitou.

Aj keď bol záujem rekordný, v roku 2024 vzniklo **48 nových registrovaných sociálnych podnikov**, čo oproti predchádzajúcim rokom predstavuje mierne spomalenie rastu. Tento trend je však hodnotený pozitívne a to z dôvodov, že do registra prešli len najkvalitnejšie projekty, RC SE dôslednejšie preverovali pripravenosť žiadateľov a spresnené metodiky eliminovali slabé alebo neudržateľné podnikateľské zámery a podnikatelia museli preukázať vyššiu úroveň profesionality, kapacít a súladu so zákonom. Inými slovami, rok 2024 bol charakteristický intenzívnym záujmom, ale selektívnejším a kvalitnejším rastom. V roku 2024 bolo celkovo **zrušených 28 štatútov registrovaných sociálnych podnikov**, čo predstavuje celkový absolútny prírastok RSP v roku 2024 len na úrovni 20 registrovaných sociálnych podnikov. Pri počte 2744 zrealizovaných konzultácií a stretnutí v roku 2024 je to teda znakom významného skvalitňovania sociálnych podnikov, ktoré medziročne získali štatút RSP, keďže záujem bol obrovský, avšak kvalitné a detailné posudzovanie záujemcov o registrovaný sociálny podnik spôsobilo **medziročný prírastok len 20 registrovaných sociálnych podnikov** za celý rok. To bolo v prvom rade zapríčinené výrazným skvalitnením posudzovania a odporúčania len tých sociálnych podnikov, ktoré preukázali všetky podstatné náležitosti v kontexte Zákona o SE, preukázaním dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu ako aj ekonomickou udržateľnosťou. Tak, ako sa skvalitnil a sprísnil proces získania štatútu registrovaného sociálneho podniku, by mali byť kontrolované aj už existujúce registrované sociálne podniky z predchádzajúcich období za účelom efektívneho a objektívneho fungovania trhu sociálnej ekonomiky.

Na konci roka 2024 bolo na Slovensku **571 registrovaných sociálnych podnikov**. Najväčšie zastúpenie mali integračné podniky – až 96,67 % všetkých RSP, čo súvisí s možnosťou čerpať vyrovnávacie príspevky na zamestnávanie znevýhodnených či zraniteľných osôb. Sektor zamestnáva tisíce ľudí so zdravotným či sociálnym znevýhodnením, kde sociálne podniky **spolu zamestnávali 7 824 pracovníkov**, z toho 4 657 zdravotne znevýhodnených. Pracovná integrácia zdravotne znevýhodnených osôb zostáva najsilnejším pilierom sociálneho podnikania, aj kvôli najvyššej úrovni finančnej podpory na tieto pozície.

Významne sa tiež rozvinula **medzirezortná spolupráca** – s rezortom dopravy, zdravotníctva, pôdohospodárstva či životného prostredia sa pripravovali pilotné projekty, ktoré majú vytvoriť nové možnosti pre sociálne podniky najmä v oblastiach údržby krajiny, vodných tokov, lesníctva, poľnohospodárstva, budovania nájomného bývania či komunitných služieb.

Správa zároveň identifikuje niekoľko výziev, najmä potrebu rozvoja manažérskeho kapacít, zlepšovať informovanosť a povedomie o možnostiach sociálneho podnikania a ďalšieho rozvoja, potrebu odborného vzdelávania sociálnych podnikov, realizovaním sústavného networkingu sociálnych podnikov a ich začlenenia do plnej šírky národného hospodárstva či znižovaním regionálnych rozdielov v hospodárskom rozvoji SR. Pozornosť sa venuje aj potenciálu sociálneho podnikania v oblastiach poľnohospodárstva, obnovy krajiny, cestovného ruchu či sociálneho bývania. Výzvou je nielen sieťovať sociálne podniky a expertov na sociálnu ekonomiku s pracovníkmi RC SE navzájom, ale aj s celým podnikateľským

ekosystémom, a to nielen na Slovensku, čo vytvorí významné rastové príležitosti pre domáce sociálne podniky v kontexte národného hospodárstva.

Celkový obraz sektora ukazuje, že sociálne podnikanie na Slovensku sa rozvíja stabilne, zohráva rastúcu úlohu pri podpore inklúzie a regionálneho rozvoja a zároveň vyžaduje ďalšiu systematickú podporu a odstraňovanie identifikovaných bariér.

Pre trh sociálnej ekonomiky je kľúčové **vytvorenie plnohodnotného trhu sociálnej ekonomiky** a začlenenie sociálnych podnikov do plnej šírky nielen podnikateľského ekosystému, ale celého regionálneho hospodárstva. To si vyžaduje postupné začleňovanie RSP do ekonomiky, regionálneho rozvoja a zvyšovanie celkového povedomia o sociálnych podnikoch naprieč celou spoločnosťou. RC SE tvoria základný kameň rozvoja sociálnej ekonomiky na Slovensku v jednotlivých regiónoch a naďalej budú rozvíjať a vytvárať vhodné podmienky pre založenie registrovaného sociálneho podniku a jeho začlenenie sa na otvorenom trhu.

Podstatnou aktivitou pre splnenie **udržateľného ekosystému sociálnej ekonomiky** na Slovensku je dokonalé začlenenie sociálnej ekonomiky do regionálnych štruktúr v zmysle triple helix a prepojenia sociálnej ekonomiky a podnikateľského prostredia s verejnými inštitúciami a univerzitami, v rámci ktorého môžu sociálne podniky zohrávať veľmi podstatnú úlohu pre ďalší rozvoj regiónov, trhu práce ako aj národného hospodárstva a zamestnanosti.

Rovnako je nevyhnutné vytvárať vhodné podmienky registrovaným sociálnym podnikom v podobe nástrojov priamej a nepriamej podpory, s cieľom celkovej udržateľnosti na podnikateľskom trhu a to aj po znížení intenzity miery pomoci v podobe vyrovnávacích príspevkov.

Aktuálna situácia v oblasti sociálnej ekonomiky

Na podporu a implementáciu Zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, sú v každom krajskom meste (okrem Bratislavy) zriadené **Regionálne centrá sociálnej ekonomiky MPSVR SR**. Sú to odborné pracoviská, ktoré bezplatne poskytujú poradenstvo a podporu pri zakladaní a prevádzkovaní sociálnych podnikov. Poskytujú pomoc v prípravnom procese pri nadobudnutí štatútu sociálneho podniku, prípravou dokumentov, informujú o možnostiach financovania a štátnej podpory a poskytujú následnú podporu pri rozvoji sociálneho podnikania v regióne.

K 31.12.2024 pracovalo v RC SE **26 zamestnancov**. Od 1.1.2024 sídli RC SE v priestoroch regionálnych centier MIRRI, čo poskytuje priestor na zintenzívnenie medzirezortnej spolupráce, ako aj spolupráce s partnermi Úradom pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), úradmi práce a inými dôležitými aktérmi v regiónoch.

Tab. č. 1: Prehľad pracovníkov RC SE v roku 2024

meno a priezvisko	pracovná pozícia	pracovný pomer	RC SE
Mgr. Elena Krajčiová	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 09/2018 - trvá	RC SE BB
Ing. Petronela Jagnešáková	Odborný konzultant RC SE	od 09/2020 do 07/2024	RC SE BB
Ing. Alžbeta Gajdošová Balážová	Odborný konzultant RC SE	od 02/2024 - trvá	RC SE BB
Mgr. Zuzana Parobková	Odborný konzultant RC SE	od 01/2024 do 08/2024	RC SE BB
RNDr. Timotej Brenkus	Odborný konzultant RC SE	od 10/2024 do 04/2025	RC SE BB
Bc. Lucia Roško	Odborný konzultant RC SEz	od 12/2024 - trvá	RC SE BB
Ing. Nicol Kovalová	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 11/2021 - trvá	RC SE KE
Mgr. Anežka Kuchtová	Odborný konzultant RC SE	od 08/2018 - trvá	RC SE KE
Mgr. Michaela Bodnárová	Odborný konzultant RC SE	od 09/2023 - trvá	RC SE KE
Mgr. Anna Vargová	Odborný konzultant RC SE	od 02/2024 do 07/2024	RC SE KE
Mgr. Jozef Môcik	Odborný konzultant RC SE	od 11/2024 - trvá	RC SE KE
Mgr. Barbora Štibraná	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 05/2024 - trvá	RC SE NR
Ing. Zina Machničová, PhD.	Odborný konzultant RC SE	od 01/2024 - trvá	RC SE NR
Mgr. Miroslav Černay	Odborný konzultant RC SE	od 09/2018 - trvá	RC SE NR
PhDr. Lenka Kurhajcová, PhD.	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 09/2018 - trvá	RC SE PO
Mgr. Martina Drobnáková, PhD.	Odborný konzultant RC SE	od 04/2019 - trvá	RC SE PO
PhDr. Ing. Svetlana Pavlovičová, MBA	Odborný konzultant RC SE	od 01/2024 - trvá	RC SE PO
Mgr. Patrícia Vnenková	Odborný konzultant RC SE	od 01/2024 - trvá	RC SE PO
Mgr. Bc. Marcela Beníčková	Odborný konzultant RC SE	od 07/2019 do 12/2024	RC SE TN
Ing. Michala Srvátková	Odborný konzultant RC SE	od 06/2019 - trvá	RC SE TN
Ing. Dagmar Lukačková	Odborný konzultant RC SE	od 06/2019 - trvá	RC SE TN
Ing. Eva Foltánová	Odborný konzultant RC SE	od 07/2019 - trvá	RC SE TN
Mgr. Silvia Hamerlíková	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 09/2020 - trvá	RC SE TT
Mgr. Ivana Holčeková	Odborný konzultant RC SE	od 08/2020 - trvá	RC SE TT
Mgr. Katarína Kužlíková	Odborný konzultant RC SE	od 02/2024 - trvá	RC SE TT
Ing. Alexandra Mikulová	Odborný konzultant RC SE - špecialista	od 06/2019 - trvá	RC SE ZA
Ing. Jana Pacoláková	Odborný konzultant RC SE	od 06/2019 - trvá	RC SE ZA
Ing. Silvia Škvarnová	Odborný konzultant RC SE	od 02/2024 - trvá	RC SE ZA
Mgr. Ivana Pittnerová	Odborný konzultant RC SE	od 02/2024 - trvá	RC SE ZA

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

Tab. č. 2: Prevádzkovo-technické zabezpečenie RC SE

RC SE	ulica, číslo	PSČ	mesto
RC SE BB	Partizánska cesta 3	974 01	Banská Bystrica
RC SE KE	Moldavská cesta 10/B	040 11	Košice
RC SE NR	Farská 7	949 01	Nitra
RC SE PO	Levočská 5	080 01	Prešov
RC SE TN	Legionárska 7158	911 01	Trenčín
RC SE TT	Zavarská 11G	917 01	Trnava

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

V roku 2024 sa ekonomika SR posunula k miernemu rastu, ktorý bol primárne podporený domácim dopytom. Vysoká závislosť od zahraničného obchodu a tlmenie investícií naznačili, že ekonomika bude v nasledujúcich rokoch čeliť výzvam pri prechode k sofistikovanejším riešeniam a k rastu s vyššou pridanou hodnotou. Táto situácia sa premietla aj do sektoru sociálnej ekonomiky, čo sa prejavilo väčšou motiváciou podnikateľov založiť registrovaný sociálny podnik.

Súčasný model RSP v SR je založený predovšetkým na pracovnej integrácii špecifických skupín obyvateľstva, najmä zdravotne znevýhodnených. Tento model pracovnej integrácie prináša významné ekonomické a sociálne benefity. Negatívne demografické trendy (starnutie populácie) spôsobujú, že o zdravotne znevýhodnených občanov sa zaujímajú aj zamestnávateľia na otvorenom trhu práce, mimo RSP, čím sa RSP ocitajú v konkurencii s bežnými podnikmi. Ďalší rozvoj sektora registrovaných sociálnych podnikov je podmienený zameraním sa na nové segmenty znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov.

Jednou z najviac viditeľných foriem sociálnych podnikov na Slovensku sú **sociálne podniky založené**

samosprávou, tzv. obecné sociálne podniky. Obecné sociálne podnikanie je potrebné vnímať v kontexte miestnych podmienok a charakteristík Slovenska. Slovenská republika patrí medzi krajiny s najvyššou mierou regionálnych rozdielov, pričom okresy východnej a juhovýchodnej časti Slovenska za zvyškom Slovenska významne zaostávajú. Vznik a prevádzka obecného sociálneho podniku je v mnohých prípadoch prirodzenou reakciou angažovanej miestnej samosprávy na riešenie miestnych výziev. Výskum^[1] naznačil, že podniky vo verejnom verzus súkromnom vlastníctve majú mierne odlišné ekonomické správanie. RSP vo verejnom vlastníctve sa zameriavajú predovšetkým na **služby pre svojich zriaďovateľov a vo väčšej miere sú ochotné zamestnávať miestnych obyvateľov z rôznych sociálnych vrstiev**. Obecné podniky tvoria takmer tretinu z celkového počtu všetkých RSP. Najviac obecných podnikov bolo založených na východe Slovenska, v Prešovskom (33) a Košickom (30) kraji. Prehľad RSP zriadených obcou alebo samosprávou poskytuje Tabuľka č. 3.

Tab. č. 3: Počet RSP zriadených obcou alebo samosprávou k 31.12.2024

kraj	počet RSP
Banskobystrický kraj	15
Bratislavský kraj	2
Košický kraj	30
Nitriansky kraj	24
Prešovský kraj	33
Trenčiansky kraj	13
Trnavský kraj	8
Žilinský kraj	29

1 | Registrované sociálne podniky v Slovenskej republike, Rozvoj ekosystému integračných sociálnych podnikov, Vladimír Baláž, Tomáš Jeck, Zuzana Polačková a odborný tím Centra znalosti NP ISE II., 2025

Záujem podnikateľov o sociálne podnikanie sa premietol aj do **počtu stretnutí realizovaných zamestnancami regionálnych centier sociálnej ekonomiky**. Celkovo bolo v roku 2024 zrealizovaných 2 744 stretnutí (Tabuľka č.4). Najviac stretnutí bolo sprostredkovaných online alebo e-mailom, resp. telefonicky a 986 stretnutí sa realizovalo formou návštevy u záujemcu o sociálne podnikanie. Vysoký počet stretnutí v teréne je dôsledkom metodicko-štatistického zisťovania, ktoré sa realizuje v každom registrovanom podniku s ročnou periodicitou. Zároveň je povinnosťou zamestnanca RC SE navštíviť záujemcu o udelenie štatútu a overiť skutkový stav v podniku, resp. prevádzke. Podnikatelia zároveň vnímajú pozitívne skutočnosť, že orgán štátnej správy vie vycestovať za samotným záujemcom o sociálne podnikanie, nakoľko podnikateľ sám môže byť znevýhodnenou osobou a cestovanie v tomto prípade do RC SE môže byť komplikované.

Tab. č. 4: Prehľad konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa miesta stretnutia v roku 2024

RC SE	spolu	v RC SE	v teréne	telefonicky/e-mailom/online
RC SE BB	253	37	149	67
RC SE KE	545	40	128	377
RC SE NR	296	32	68	196
RC SE PO	552	41	174	337
RC SE TN	496	25	138	330
RC SE TT	270	37	82	151
RC SE ZA	332	0	247	85
SPOLU	2 744	212	986	1 543

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

Najviac stretnutí v roku 2024 realizovali zamestnanci z Prešovského a Košického kraja (Tabuľka č. 5), čo je z demografického hľadiska prirodzené, nakoľko Prešovský a Košický kraj sú kraje s najväčším počtom obyvateľov a zároveň aj s najväčšou mierou nezamestnanosti na Slovensku.

Tab. č. 5: Počet konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa mesiacov v roku 2024

	RC SE BB	RC SE KE	RC SE NR	RC SE PO	RC SE TN	RC SE TT	RC SE ZA	spolu
Január	6	32	18	35	33	21	26	171
Február	20	35	18	37	49	21	23	203
Marec	18	42	13	42	47	17	21	200
Apríl	18	57	31	37	45	24	26	238
Máj	22	78	29	50	54	18	41	292
Jún	37	58	45	72	43	26	34	315
Júl	34	49	37	55	35	30	37	277
August	19	35	18	44	39	35	39	229
September	22	30	29	51	32	18	28	210
Október	21	47	27	53	51	23	23	245
November	23	44	16	42	42	14	26	207
December	13	38	15	34	26	23	8	157
SPOLU	253	545	296	552	496	270	332	2 744

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

Takmer u polovice stretnutí boli **predmetom rokovania** otázky k Zákonu č. 112/2018 u existujúcich registrovaných sociálnych podnikov. Najčastejšou témou rokovaní a pracovných stretnutí bolo založenie RSP (spolu až 917 stretnutí). Najviac stretnutí k založeniu sociálneho podniku sa uskutočnilo v Prešovskom a Košickom kraji (Tabuľka č. 6).

Tab. č. 6: Prehľad konzultácií a zrealizovaných stretnutí RC SE podľa predmetu rokovania v roku 2024

	založenie RSP	otázky k Zákonu č. 112/2018 Z. z. u existujúcich RSP	ostatné	spolu
RC SE BB	86	1	166	253
RC SE KE	144	384	17	545
RC SE NR	96	130	70	296
RC SE PO	222	284	46	552
RC SE TN	118	231	147	496
RC SE TT	114	150	6	270
RC SE ZA	137	187	8	332
SPOLU	917	1 367	460	2 744

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

V roku 2024 bol **priznaný štatút sociálneho podniku** 48 registrovaným sociálnym podnikom (ďalej „RSP“). Štatút RSP zanikol, resp. bol zrušený 28 RSP, čo predstavuje absolútny prírastok 20 registrovaných sociálnych podnikov. Najväčší počet RSP vznikol v roku 2024 v Žilinskom kraji (12) a Nitrianskom kraji (10), vid' Tabuľka č. 7.

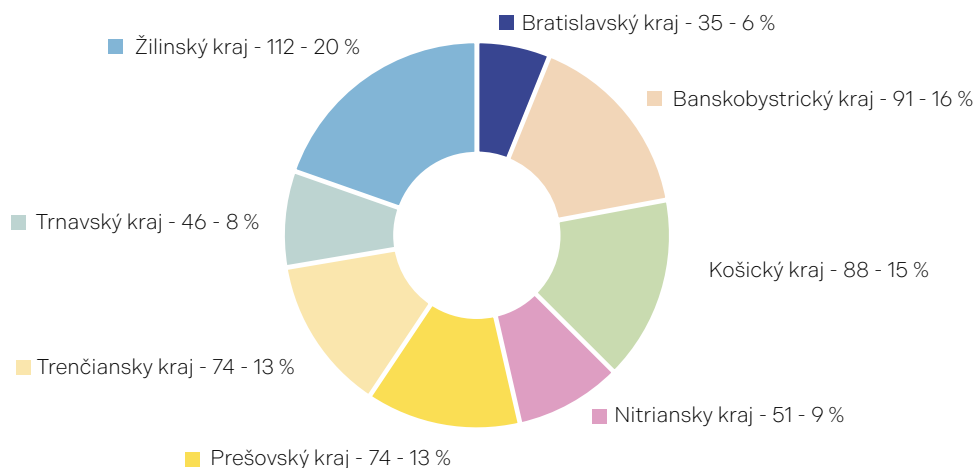
Tab. č. 7: Prehľad RSP, ktoré vznikli za asistencie RC SE podľa jednotlivých krajov za rok 2024

	celkový prírastok RSP v danom kraji za rok 2024	počet RSP v danom kraji	počet RSP mimo daný kraj	v NRO	obecné podniky	transformované z CHD/CHP	% asistencie RC SE pri registrácii RSP
RC SE BB	8	8	0	3	1	0	87,5%
RC SE KE	5	5	0	3	2	1	100 %
RC SE NR	10	8	2	0	8	0	100%
RC SE PO	6	6	0	5	1	0	100%
RC SE TN	3	1	2	0	0	0	100%
RC SE TT	5	4	1	0	0	0	100%
RC SE ZA	12	12	0	0	4	2	100, príp. 91,67 %
SPOLU	46	39	2	11	16	3	

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

Najviac registrovaných sociálnych podnikov bolo k 31.12.2024 v Žilinskom kraji (112), Banskobystrickom kraji (93) a Košickom kraji (88) a nasledujú RSP v Prešovskom (74) a Trenčianskom (74) kraji, Nitrianskom (49), Trnavskom (46) a Bratislavskom kraji (35), ako je zmapované v Grafe č. 1.

Graf č. 1: Počet RSP v jednotlivých krajiach SR k 31.12.2024

Zdroj: Register sociálnych podnikov MPSVR SR

Regionálne centrá sociálnej ekonomiky MPSVR SR vykazujú výraznú úspešnosť a zapojenie do rozvoja sociálnej ekonomiky v regiónoch, **takmer všetky nové RSP vznikli s asistenciou RC SE**, a to nielen počas roku 2024, ale aj od založenia RC SE v roku 2018 (Tabuľka č. 7 a Tabuľka č. 8).

Tab. č. 8: Prehľad RSP, ktoré vznikli za asistencie RC SE podľa jednotlivých krajov za obdobie rokov 2019 – 2024

	celkový počet RSP v danom kraji	počet RSP v danom kraji	počet RSP mimo daný kraj	v NRO	obecné podniky	transformované z CHD/CHP	% asistencie RC SE pri registrácii RSP
RC SE BB	106	105	1	15	14	25	92,37 %
RC SE KE	91	88	5	51	30	5	96,70 %
RC SE NR	55	51	4	0	22	9	90,91 %
RC SE PO	91	91	2	73	38	0	95,60 %
RC SE TN	96	86	10	0	11	16	89,50 %
RC SE TT	63	54	9	0	8	5	85,71 %
RC SE ZA	112	102	6	0	28	8	91,07 %
SPOLU	614	577	37	139	151	68	

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II.

V praxi sa RSP delia podľa zamerania na integračné podniky, sociálne podniky bývania a všeobecné registrované sociálne podniky. **Integračný podnik** je registrovaný sociálny podnik, ktorého hlavným cieľom je podpora zvyšovania zamestnanosti a ktorý zamestnáva najmenej 30% znevýhodnených alebo zraniteľných osôb z celkového počtu svojich zamestnancov. V zmysle zákona o sociálnej ekonomike má integračný podnik možnosť požiadať o umiestňovacie a vyrovnávacie príspevky, ktoré sú určené na podporu pracovnej integrácie znevýhodnených a zraniteľných osôb. **Všeobecný registrovaný sociálny podnik** napĺňa ktorúkoľvek zo spoločensky prospešných služieb – zdravotnú starostlivosť, sociálnu pomoc, kultúru, vzdelávanie, výchovu, ekológiu atď., na ktorý nie sú kladené prísnejšie podmienky. **Sociálny podnik bývania** je verejnoprospešný podnik, ktorého pozitívnym sociálnym vplyvom je zabezpečovanie spoločensky prospešného nájomného bývania. Spoločensky prospešným bývaním rozumieme poskytovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu prostredníctvom výstavby, prestavby alebo obstarania bytov na účely ich nájmu oprávneným osobám alebo prostredníctvom nájmu bytov týmto fyzickým osobám. V súčasnosti neexistuje žiaden registrovaný sociálny podnik bývania, a tak je prirodzeným cieľom zmena tohto stavu. Dôležitým krokom vpred bolo zaradenie a aktívna účasť zástupcu Sekcie sociálnej ekonomiky do pravidelnej skupiny Ministerstva dopravy SR ku ukončovaniu bezdomovectva, ktorá sa stretáva raz mesačne.

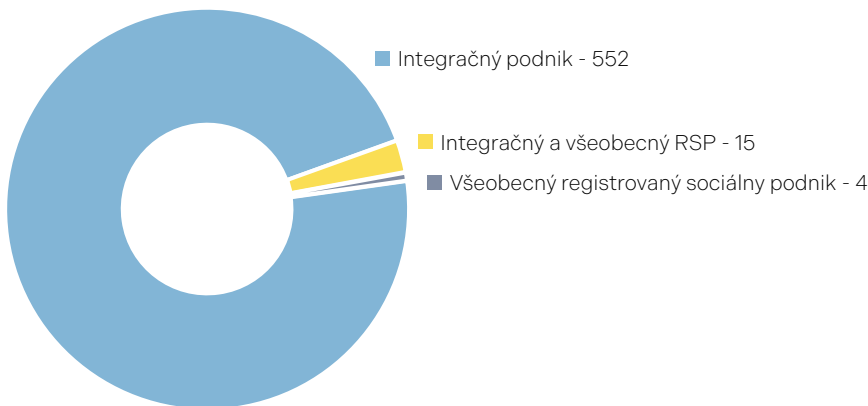
Zámer sociálneho podniku nebol zatiaľ aplikovaný do praxe cez vytvorenie a legislatívne ukotvenie trvalo udržateľného biznis modelu výstavby a prevádzkovania nájomného bývania. Z tohto dôvodu boli stanovené ďalšie úlohy vyplývajúce zo zistení:

1. sfunkčniť sociálny podnik bývania ako udržateľný nástroj pre výstavbu a správu bytového fondu dostupného nájomného bývania;
2. analyzovať tému výstavby a získavania bytového fondu v území, identifikovanie problémov, prekážok a legislatívnych nedokonalostí, brániacich masívnejšej výstavbe a zároveň propagovať sociálny podnik bývania ako možný nástroj riešenia týchto nedokonalostí a prekážok;
3. hľadanie partnerov a vytváranie sietí v oblasti dostupného nájomného a sociálneho bývania.

V roku 2024 boli za účelom naplnenia stanovených cieľov zrealizované rokovania s nasledovnými subjektami: Ministerstvo dopravy SR – Sekcia bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja, Slovak investment holding, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Platforma pro sociální bydlení, Dostupný domov, Slovenská sporiteľňa a Nadácia Slovenskej sporiteľne, Habitat for Humanity International, DOM. ov – projekt svojpomocnej výstavby, Bratislavská organizácia bývania, Slovenská katolícka charita, Spolka a Vedenie mesta Košice.

V rámci Slovenska **najvyšší počet registrovaných sociálnych podnikov predstavujú integračné RSP** v počte 552, čo predstavuje 96,67% zo všetkých registrovaných sociálnych podnikov (Graf č.2). V roku 2024 získalo štatút integračného aj všeobecného registrovaného sociálneho podniku 15 podnikov. Štyri podniky boli zaregistrované ako všeobecné sociálne podniky.

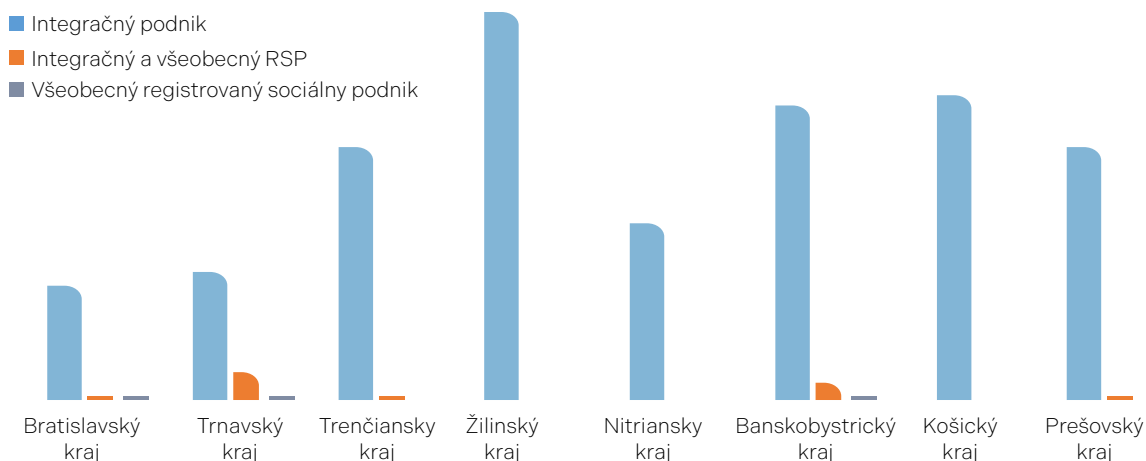
Graf č. 2: Počet RSP SR k 31.12.2024 podľa druhu štatútu

Zdroj: Register sociálnych podnikov MPSVR SR

Môžeme konštatovať, že táto situácia vyplýva najmä z finančnej podpory integračných RSP, pričom tieto podniky dostávajú kompenzáciu miezd pre znevýhodnených zamestnancov a táto pomoc sa javí ako kľúčová pri rozhodovaní, či daný podnik požiadava alebo nepožiadava o štatút RSP. Vo všetkých krajoch jasne prevažuje forma integračného podniku nad všetkými ostatnými formami registrovaného sociálneho podniku (Graf č. 3).

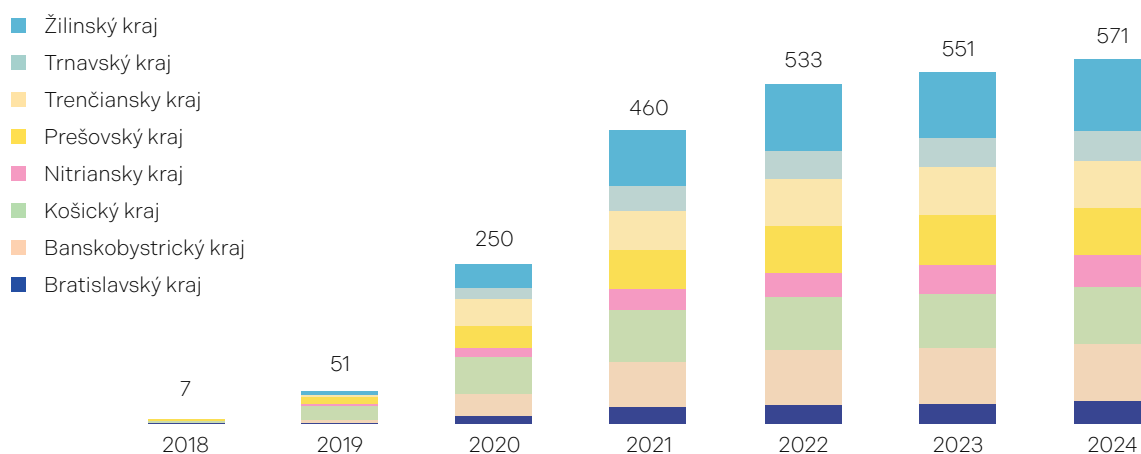
Graf č. 3: Počet RSP v jednotlivých krajoch SR k 31.12.2024 podľa druhu štatútu

Zdroj: Register sociálnych podnikov MPSVR SR

Ako môžeme vidieť na Grafe č. 4, **vývoj počtu registrovaných sociálnych podnikov na Slovensku** je priaznivý. Od roku 2018 môžeme sledovať rastúci trend počtu RSP smerom hore. K dátumu 31.12.2024 bolo registrovaných 571 podnikov. Najväčší nárast bol zaznamenaný v rokoch 2020 a 2021, kedy vzniklo v priebehu dvoch rokov cez 200 RSP. V súčasnosti tento nárast nie je až taký markantný, čo možno hodnotiť pozitívne, nakoľko prudký nárast RSP nie je žiadúci. V posledných rokoch pribúda stabilné množstvo registrovaných sociálnych podnikov, no zároveň v rozmedzí 20 až 30 registrovaných sociálnych podnikov ročne vráti štatút alebo oň príde kvôli nedodržaniu zákonných podmienok.

Graf č. 4: Vývoj počtu vzniknutých RSP k 31.12.2024

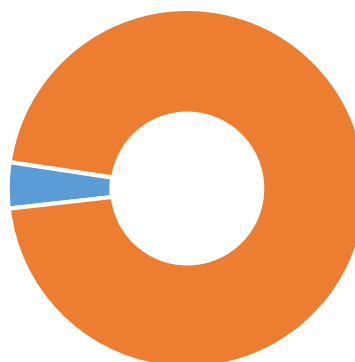

Zdroj: Register sociálnych podnikov MPSVR SR

Zákon č. 112/2018 o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch umožňuje získanie štatútu rôznym právnym formám. Z Grafu č. 5 vyplýva, že najväčší podiel RSP, ktoré vznikli v roku 2024, tvoria **spoločnosti s ručením obmedzeným**, v počte 46. Spoločnosť s ručením obmedzeným má najväčšie zastúpenie, nakoľko je to najčastejšia a najjednoduchšia forma podnikania na Slovensku. Ďalšou skupinou sú družstvá, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné veci a občianske združenia. Práve pomoc a podpora pre neziskové organizácie a združenia pri zakladaní RSP je výzvou pre najbližšie roky, aby práve osoby z neziskového sektora využili možnosť získať finančné zdroje formou podnikania a svojou činnosťou boli dobrým príkladom praxe sociálneho podnikania.

Graf č. 5: Počet RSP podľa právnej subjektivity vzniknutých v roku 2024

- Spoločnosť s ručením obmedzeným - 46 (95,83%)
- Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.) - 2 (4,17%)

Zdroj: Register sociálnych podnikov MPSVR SR

V priebehu roku 2024 **ukončilo svoju činnosť 28 registrovaných sociálnych podnikov**. Ôsmim podnikom bol zrušený štatút RSP sankčne, najmä z dôvodu nesplnenia podmienky zamestnávania osôb podľa § 6 ods. 1 písm. g) alebo z dôvodu nedoplatkov na daniach, príp. na zdravotnom a sociálnom poistení. Štatút RSP vrátilo 19 registrovaných sociálnych podnikov. Najčastejším dôvodom vrátenia štatútu RSP je nesplnenie podmienky zamestnávania osôb podľa § 6 ods.1 písm. g), ukončenie podnikateľskej činnosti a osobné dôvody zo strany konateľov RSP. Všetky registrované sociálne podniky, ktorým bol odobratý štatút RSP, prípadne ktoré štatút RSP vrátili, boli integračné podniky. Z geografického hľadiska najviac podnikov vrátilo, resp. im bol odobratý štatút RSP, v Prešovskom kraji (10) a Trenčianskom kraji (5). Prehľad registrovaných sociálnych podnikov, ktoré vrátili, resp. ktorým bol odobratý štatút RSP, poskytuje Tabuľka č. 9.

Tab. č. 9: Zoznam RSP so zrušeným/vráteným štatútom RSP k 31.12.2024 a dôvody zrušenia/vrátenia štatútu (len za rok 2024)

RC SE	názov subjektu	zrušený/vrátený štatút RSP	druh RSP	dôvod zrušenia/vrátenia štatútu
RC SE BB	ROBUL clean, s.r.o.	zrušený	integračný podnik	sankčné zrušenie štatútu
RC SE BB	Kukurienka r.s.p.	vrátený	integračný podnik	zánik štatútu - vrátením
RC SE BB	Fortuna Belina n.o.	vrátený	integračný podnik	zánik štatútu - vrátením
RC SE KE	TrendyR, s. r. o	zánik štatútu - vrátením	integračný podnik	nesplnená podmienka zamestnania 2 osôb podľa § 6 ods.1 písm.g) po uplynutí prechodného obdobia
RC SE KE	Elpida consulting s.r.o., r.s.p.	zánik štatútu - vrátením	integračný podnik	zmena spoločníka a povinnosť splnenia Podmienky dôveryhodnosti podľa § 2 ods. 11 a bezúhonnosti § 2 ods. 12
RC SE NR	MINORITAS, s. r. o.	zrušený	integračný podnik	sankčné vrátenie štatútu - problém s udrжанím povinného podielu zamestnancov
RC SE NR	Sociálny podnik Kalná s. r. o.	vrátený	integračný podnik	obec Kalná mala 2 RSP, ponechala si len 1, do ktorého bol zlúčený aj uvedený RSP
RC SE PO	Romade Manufacturing, s.r.o.	vrátený	integračný podnik	odbytové ťažkosti/ nenaplnenie 30%
RC SE PO	FEBA-ECO, s.r.o.	vrátený	integračný podnik	dôvod neuvedený
RC SE PO	ATILA GEŇA, s.r.o.	zrušený	integračný podnik	sankčné zrušenie štatútu - nedoplatky
RC SE PO	Obecný podnik Jedľová, s.r.o.	zrušený	integračný podnik	sankčné zrušenie štatútu - nedoplatky
RC SE PO	Obecný podnik Červenica, s.r.o.	zrušený	integračný podnik	sankčné zrušenie štatútu - nedoplatky
RC SE PO	Fruit and berry products, s.r.o.	zrušený	integračný podnik	sankčné zrušenie štatútu - nedoplatky
RC SE PO	Sociálny podnik Jarovnice	vrátený	integračný podnik	ukončenie podnikateľskej činnosti
RC SE PO	PROTEKTA, s.r.o., r.s.p.	vrátený	integračný podnik	ukončenie podnikateľskej činnosti

RC SE PO	Obcný podnik Beloveža, s.r.o.	vrátený	integračný podnik	dôvod neuvedený
RC SE PO	Jana Bezegová ROBEN r.s.p.	vrátený	integračný podnik	ukončenie podnikateľskej činnosti
RC SE TN	ZIPA plus, s.r.o.	vrátený 31.12.2024	integračný podnik	neplnenie podmienok v zákone č. 112/2018 Z.z.
RC SE TN	MUCUMU, s.r.o.	vrátený 10.1.2024	integračný podnik	neplnenie podmienok v zákone č. 112/2018 Z.z., nedostatok zamestnancov
RC SE TN	HEPIA, s.r.o.	vrátený 8.7.2024	integračný podnik	neplnenie podmienok v zákone č.112/2018 Z.z., odchod do dôchodku
RC SE TN	effective 365 s.r.o.	zrušený 25.6.2024	integračný podnik	neplnenie podmienok v zákone č.112/2018 Z.z.
RC SE TN	LUPEX, s.r.o.	zrušený 16.8.2024	integračný podnik	neplnenie podmienok v zákone č.112/2018 Z.z., nedoplatky poisťného na sociálne a zdravotné poistenie, nedoplatky na dani
RC SE TT	Fandíme Slovensku, registrovaný sociálny podnik	vrátený	integračný podnik	RSP prestal naplňať zákonnú podmienku minimálneho zamestnávania (§6 ods.1 p. g zákona o SE a SP)
RC SE TT	PERMAL, s.r.o. Bratislavský kraj	zrušený 17.5.2024	integračný podnik	zánik štatútu - vrátením
RC SE TT	Oxygeno, s.r.o	vrátený	integračný podnik	ekonomické dôvody
RC SE ZA	Mirror, s.r.o.	vrátený štatút RSP	integračný podnik	štatút bol vrátený z osobných dôvodov štatutára
RC SE ZA	DANERS s. r. o.	vrátený štatút RSP	integračný podnik	dôvodom vrátenia štatútu bol nedostatok času konateľa na naplňovanie povinností vyplývajúcich zo zákona o sociálnej ekonomike
RC SE ZA	novoza, s. r. o.	vrátený štatút RSP	integračný podnik	osobné ťažkosti na strane konateľa, čo spôsobilo pokles zákaziek a následne ekonomické problémy spoločnosti

Zdroj: Vlastný zdroj NP ISE II. – RC SE

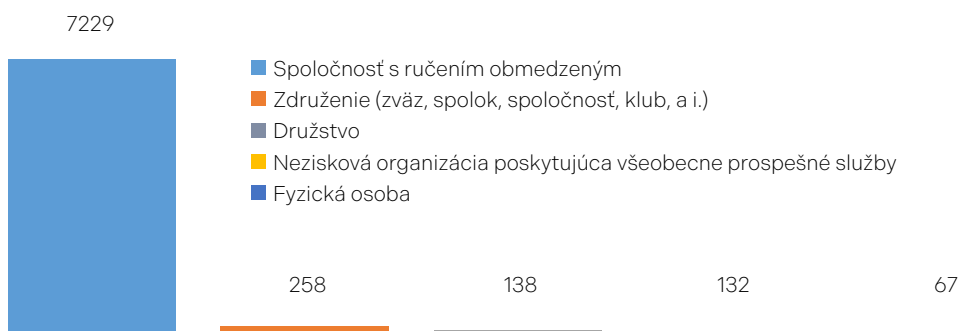
Tabuľka č. 10 znázorňuje **počet zamestnancov zamestnaných v registrovaných sociálnych podnikoch**. Najväčšiu skupinu zamestnancov RSP tvoria zdravotne znevýhodnení. Je to pravdepodobne ovplyvnené výškou podpory na mzdy, ktorá je práve pri zdravotne znevýhodnených osobách najvyššia a integrácia týchto zamestnancov je pre podnikateľov najjednoduchšia, a to aj napriek tomu, že veľakrát ide o prípady s ťažkým zdravotným postihnutím. Zároveň však mnoho osôb z iných znevýhodnených skupín má aj zdravotný problém a teda štatisticky sú zaradení do kategórie zdravotne znevýhodnených. Najmenší podiel na počte zamestnancov RSP tvoria zraniteľné osoby, nakoľko zamestnávateľ na nich dostáva najnižšiu mieru podpory a samotné administratívne potvrdenie zraniteľnosti týchto zamestnancov je často problematické. Takéto rozloženie zamestnancov zamestnaných v RSP pozorujeme v každom kraji Slovenska.

Tab. č. 10: Prehľad zamestnancov v RSP v SR podľa krajov k 31.12.2024

samosprávny kraj	počet zamestnancov podniku	z toho znevýhodnení	z toho zraniteľní	z toho zdravotne znevýhodnení	uznaní za invalidnú osobu	lekársky posudok
Banskobystrický	1 541	110	3	949	827	122
Bratislavský	420	7	5	283	249	34
Košický	1 367	177	4	687	598	89
Nitriansky	549	61	5	335	281	54
Prešovský	790	176	0	354	301	53
Trenčiansky	1 008	21	7	593	501	92
Trnavský	505	17	4	343	307	36
Žilinský	1 644	30	5	1 111	886	225
SPOLU	7 824	599	33	4 657	3 952	705

Zdroj: Štatistika MPSVR SR

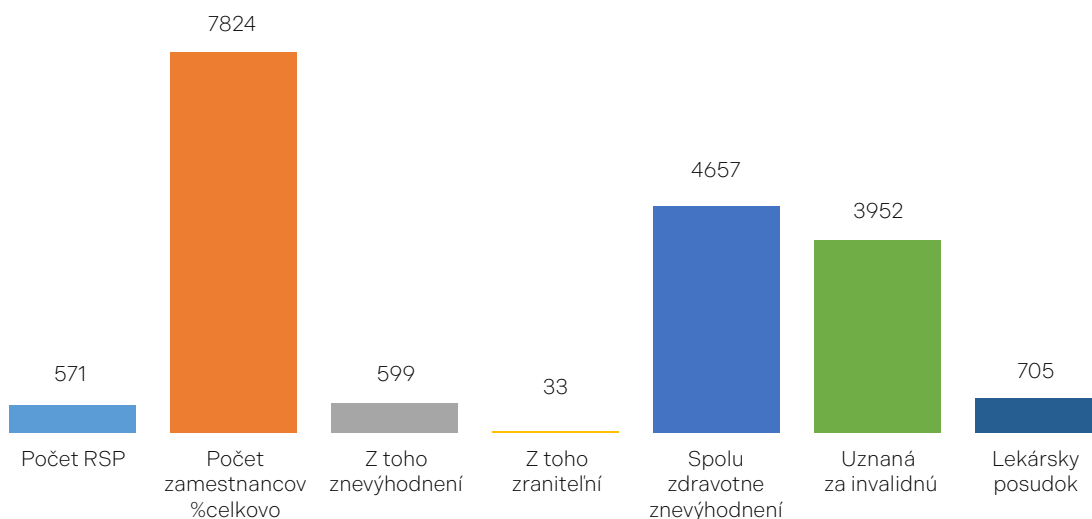
Nakoľko najčastejšou formou podnikania v sektore registrovaných sociálnych podnikov sú obchodné spoločnosti, je prirodzené, že zamestnávajú aj najviac znevýhodnených, resp. zraniteľných zamestnancov. Graf č. 6 znázorňuje prehľad počtu zamestnancov podľa právnej formy. Nebola zistená kauzalita medzi druhom zamestnancov (zraniteľní, resp. znevýhodnení) a právnou formou podnikania RSP.

Graf č. 6: Prehľad o počte zamestnancov RSP k 31.12.2024 podľa právnej formy

Zdroj: Štatistika MPSVR SR

Väčšina sociálnych podnikateľov **vytvára pracovné pozície práve pre zdravotne znevýhodnené osoby** a pomáha im začleniť sa do pracovného života a zlepšiť ich celkovú životnú úroveň, ako je znázornené v Grafe č. 7.

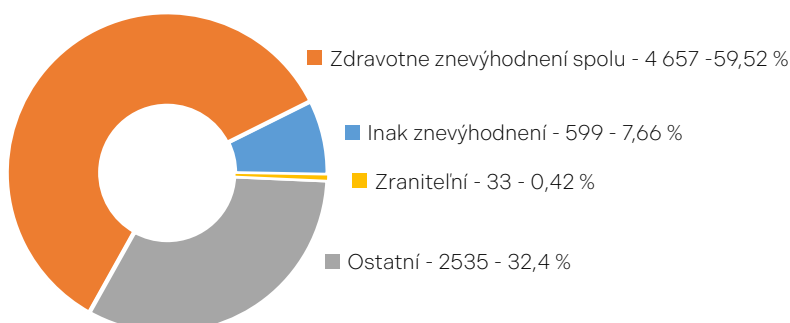
Graf č. 7: Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov RSP k 31.12.2024

Zdroj: Štatistika MPSVR SR

Graf č. 8 znázorňuje **percentuálny podiel znevýhodnených a zraniteľných osôb v celkovom počte zamestnancov RSP**, pričom jednotlivé skupiny sú rozdelené podľa rôznych kritérií. Najväčšiu skupinu až 59,52 % tvoria zdravotne znevýhodnené osoby, ktoré sú zamestnanci so zdravotným postihnutím. Do tejto skupiny patria osoby, ktoré majú lekársky posudok alebo im bola uznaná invalidita. Najmenšou skupinou sú zraniteľné osoby, a to 0,42 % z celkového počtu zamestnancov RSP.

Graf č. 8: Prehľad o počte ZnO a ZrO v RSP k 31.12.2024

Zdroj: Štatistika MPSVR SR

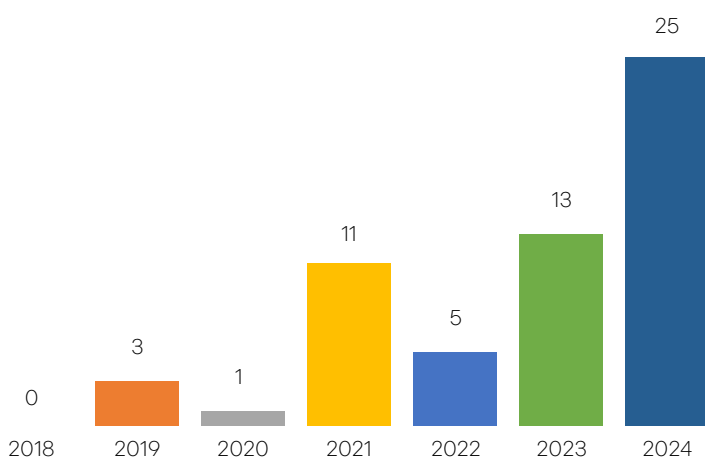
Skúsenosti s využívaním jednotlivých finančných a nefinančných nástrojov podpory

Sociálne podniky prispievajú k posilneniu miestneho a regionálneho rozvoja. Práve preto mnohé krajiny vytvárajú pre tieto podnikateľské subjekty rôzne podporné nástroje. Na Slovensku je od mája 2018 v platnosti zákon o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch č. 112/2018, ktorý upravuje základné rámce priamej a nepriamej podpory pre podniky sociálneho dosahu, sociálne podniky a registrované sociálne podniky. Subjekt si získaním štatútu sociálneho podniku otvára možnosti k rôznym formám podpory zo strany štátu, prípadne miestnej a sociálnej samosprávy.

Všetky registrované sociálne podniky poberajú **vyrovnávací príspevok** na znevýhodnených zamestnancov. **Umiestňovací príspevok** bol v roku 2024, ako aj po iné roky, menej využívaným nástrojom priamej finančnej podpory. Nízky záujem môže súvisieť s tým, že väčšina podnikov má stabilizačný charakter a nezameriava sa na prípravu a prechod znevýhodnených osôb na otvorený trh práce.

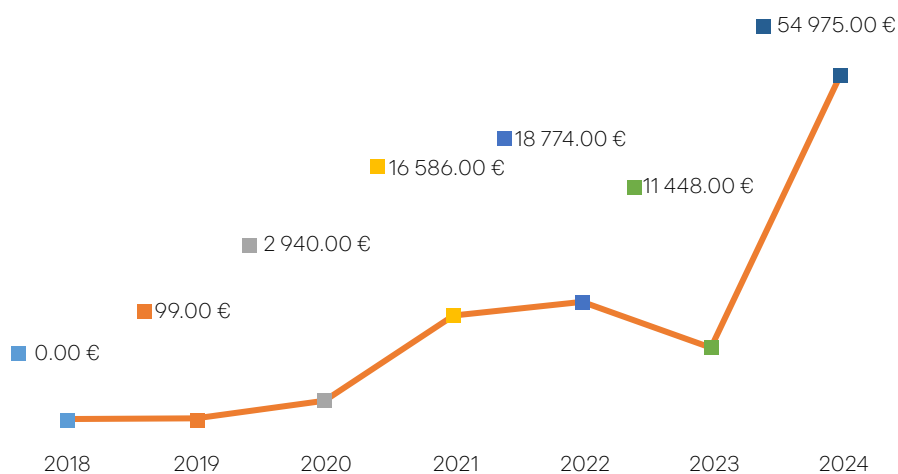
Grafy 9 až 12 poskytujú prehľad podporených osôb a čerpania podľa § 19a (umiestňovací príspevok), resp. § 19b (vyrovnávací príspevok). V oboch prípadoch sledujeme nárast počtu podporených osôb a s tým súvisiace zvýšenie čerpania príspevkov, viď nižšie.

Graf č. 9: Počet podporených osôb § 19a (53f), umiestňovací príspevok 2018 - 2024

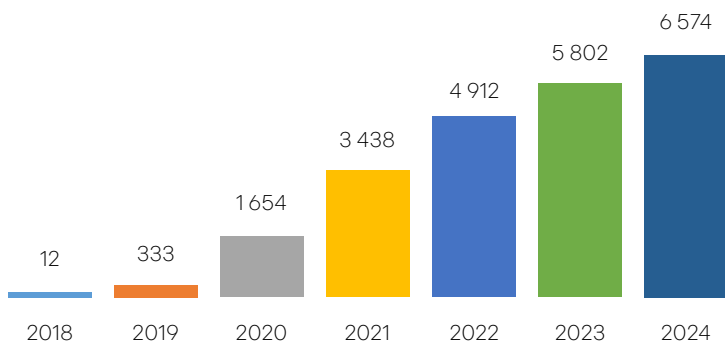
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, štatistiky zverejnené na webe; Ročné vyhodnotenia AOTP

Graf č. 10: Čerpanie v € § 19a (53f), umiestňovací príspevok 2018 - 2024

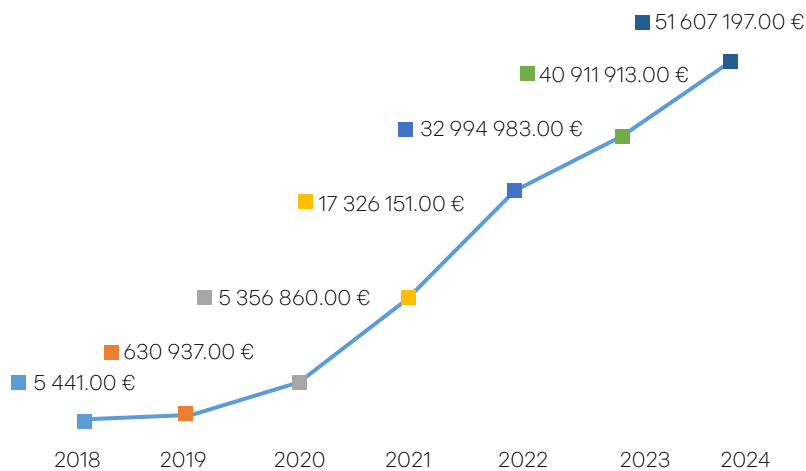
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, štatistiky zverejnené na webe; Ročné vyhodnotenia AOTP

Graf č. 11: Počet podporených osôb § 19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 - 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, štatistiky zverejnené na webe; Ročné vyhodnotenia AOTP

Graf č. 12: Čerpanie v € § 19b (53g), vyrovnávací príspevok 2018 - 2024

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, štatistiky zverejnené na webe; Ročné vyhodnotenia AOTP

Servisné poukážky predstavujú jeden z druhov pomoci na podporu dopytu po službách registrovaných sociálnych podnikov (ďalej „RSP“). Ako platobný prostriedok (cenina v nominálnej hodnote 10 €) sa používajú na platbu za služby, ktoré poskytuje RSP, napr. upratovacie práce, umývanie okien, pranie, žehlenie, kosenie, rezanie stromov a kríkov, príprava palivového dreva, atď.

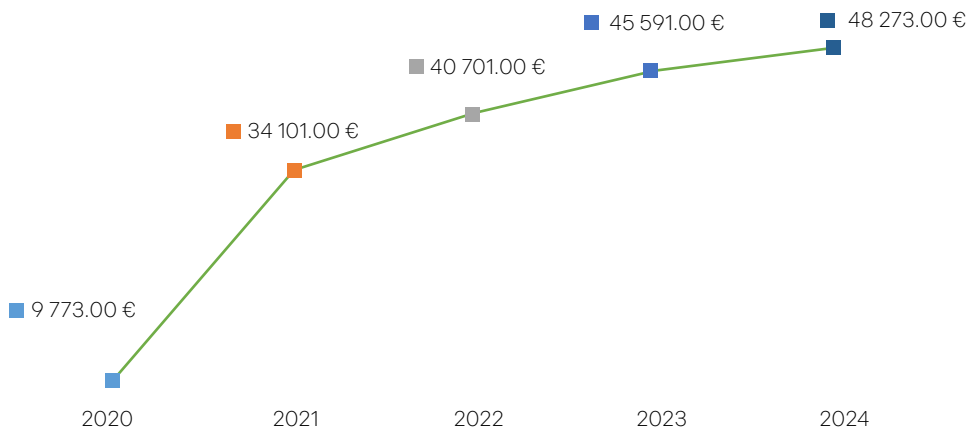
Servisné poukážky sú aj vynikajúci prostriedok ako zabezpečiť pomoc pre odkázané osoby, ktoré si s domácimi prácami samé neporadia.

Servisné poukážky vydáva v rámci svojich kompetencií Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Ich použitie môže byť časovo, územne alebo personálne obmedzené. V prípade poškodenia je možné ich vymeniť.

Ak fyzická osoba zakúpenú poukážku nevyužije, môže ju vrátiť a MPSVR SR ju späťne preplatiť. Táto forma podpory dopytu je určená iba registrovaným sociálnym podnikom s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky, ktoré poskytujú služby v rámci starostlivosti o domácnosť a záhradu.

Od roku 2020 sledujeme mierny nárast čerpania tejto formy podpory RSP, ako je znázornené v Grafe č. 13.

Graf č. 13: Preplatená suma RSP – Servisné poukážky

Zdroj: Štatistiky OKSE, Sekcia sociálnej ekonomiky, MPSVaR SR

V roku 2024 výrazne narástlo **využívanie zníženej sadzby DPH**, čo súvisí s metodickým usmernením vydaným v júli 2024. Toto usmernenie objasnilo pravidlá uplatňovania 10 % sadzby DPH a výrazne zjednodušilo posudzovanie oprávnených činností, pri ktorých môžu RSP túto sadzbu uplatniť. Zvýšil sa aj počet subjektov využívajúcich úľavu na dani z príjmu, čo môže byť taktiež dôsledkom vydania metodického usmernenia v tejto oblasti.

V roku 2024 sa niektoré z registrovaných sociálnych podnikov zapojili do **vyhradených zákaziek**, pričom celkovo túto formu podpory využíva relatívne málo registrovaných podnikov. Obecné registrované podniky väčšinou využívajú možnosť výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní, ktoré sa vzťahujú na zadávanie in-house zákaziek.

Výzvy a bariéry v prostredí sociálnej ekonomiky

Nevyhnutným predpokladom pre fungovanie sociálnej ekonomiky je legislatívny rámec, ktorý vytvára podmienky pre systematickú podporu sociálnych podnikov a zároveň prispieva k implementácii princípov sociálnej inklúzie a udržateľného rozvoja.

Regionálne centrá sociálnej ekonomiky MPSVR SR možno považovať za kľúčových aktérov v oblasti podpory sociálneho podnikania, keďže zabezpečuje metodickú a odbornú podporu pre vznik a fungovanie sociálnych podnikov. Z dôvodu dlhoročnej osvetovej realizovanej regionálnymi centrami sociálnej ekonomiky záujem o sociálne podnikanie medzi miestnymi aktérmi a komunitami rastie, čo prispieva k rozvoju trhu a podpore spoločensky zodpovedného podnikania.

Za **výzvy a bariéry** možno považovať nedostatok finančných zdrojov na rozbeh podnikateľskej činnosti záujemcov o sociálne podnikanie, taktiež absenciu zdatných manažérov, ktorých odborná podpora je v rámci podnikania dôležitá. Za bariéru sociálneho podnikania možno považovať nízku informovanosť z hľadiska možností a prínosov sociálneho podnikania medzi potenciálnymi aktérmi či motiváciu obcí, miest a ostatných aktérov k spoločensky zodpovednému verejnemu obstarávaniu.

Nevýhodou, najmä v niektorých krajoch, je slabo rozvinutá infraštruktúra, ktorá negatívne ovplyvňuje hospodársky potenciál a dostupnosť služieb. Výrazné disparity v oblasti hospodárskeho rozvoja jednotlivých krajov poukazujú na nerovnomerné rozloženie investícií a ekonomických aktivít. Prítomnosť tzv. „hladových dolín“ predstavuje sústredené územia s výrazným sociálno-ekonomickým deficitom a nízkou kvalitou života. Z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí rastie nezamestnanosť, ako aj klesá možnosť uplatnenia sa na pracovnom trhu.

Medzi hlavné trendy a možnosti rozvoja sociálneho podnikania na Slovensku, možno považovať:

- využitie prírodného, kultúrneho potenciálu na rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva v previazaní na kultúrne, historické a prírodné bohatstvo, bohaté tradície, konanie festivalov, existencia kultúrnych a vojenských pamiatok,
- využitie zdrojov – poľnohospodárska pôda, sady a pasienky ako hybná sila rozvoja zamestnanosti v poľnohospodárstve,
- vytváranie tzv. „zelených“ pracovných miest zameraných napríklad na obnovu mokradí a ďalších vodozádržných opatrení, odstraňovanie invázných druhov rastlín, údržbu drevín rastúcich mimo lesa, starostlivosť o zanedbané a nevyužívané priestranstvá,
- rozvíjanie cezhraničnej spolupráce samospráv, ako aj cezhraničnej spolupráce, zameranej na podporu rozvoja cestovného ruchu, vzhľadom na malú rozlohu Slovenskej republiky, kde všetky kraje majú výhodné cezhraničné prepojenia so susednými krajinami,
- zosúladenie vzdelávania v súlade s potrebami trhu práce v previazaní na zvyšovanie a zmenu zručností pracujúcich osôb v dôsledku technologických a iných zmien na trhu práce,
- podporu duálneho vzdelávania,
- sociálno-ekonomickú integráciu migrantov z Ukrajiny, ktorá môže nahradiť chýbajúcu vysokokvalifikovanú pracovnú silu v lokalitách s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily,
- podporu budovania nájomného bývania pre udržanie mladých ľudí a mladých rodín v regióne.

Sieťovanie

Sieťovanie je jednou z ťažiskových aktivít, ktorú na úrovni regiónov iniciujú a realizujú zamestnanci regionálnych centier na úrovni dôležitých aktérov sektora sociálnej ekonomiky, a subjektov, ktoré ovplyvňujú rozvoj sociálneho podnikania v regióne ako sú napríklad: Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v jednotlivých krajoch, samosprávy, úrady pre verejné obstarávanie, Úrad splnomocnenca pre rómske komunity, agentúry regionálneho rozvoja, miestne akčné skupiny pri mikroregiónoch a i.

Sekcia sociálnej ekonomiky MPSVR SR v roku 2024 priebežne mapovala aktérov ekosystému sociálnej ekonomiky. Databáza je priebežne aktualizovaná a dopĺňaná s cieľom vytvoriť „Mapu aktérov SE“. Dôležitú úlohu zohral vznik tematických pracovných skupín, ktorých úlohou bola identifikácia potrieb aktérov sociálnej ekonomiky, pomenovanie výziev a bariér v sektore sociálnej ekonomiky, ako aj dizajnovanie návrhov riešení existujúcich problémov. Jedným z kľúčových cieľov bolo budovať pevné partnerstvá prostredníctvom medzirezortnej spolupráce, na ktoré sa sústredili aktivity počas roku 2024 (s výhľadom na rok 2025). Výsledkom boli konkrétne riešenia spolupráce štátnych a verejných inštitúcií so subjektami sociálnej ekonomiky.

S **Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** prebehli rokovania, ktorých výsledkom je vytvorenie tematických pracovných skupín na pôde MPSVR SR ku konkrétnym požiadavkám MPRV SR k pilotným projektom:

- v spolupráci s LESY SR sa v rámci spoločensky zodpovedného verejného obstarávania podarilo zrealizovať pilotný projekt - zákazku na lesopestebné práce v oblasti Horehronia, ktorú získal subjekt SE;
- pracovné stretnutia k definovaniu podmienok zákaziek na sezónne práce v lesníctve a poľnohospodárstve,
- pracovné stretnutia k pilotnému projektu pasenia oviec a hovädzieho dobytku na 2 farmách.

S **Ministerstvom zdravotníctva SR** prebehli rokovania, ktorých výsledkom je vytvorenie tematických pracovných skupín na pôde MPSVR SR ku konkrétnym požiadavkám MZ SR na niekoľko pilotných projektov:

- pracovné stretnutia k definovaniu podmienok zákaziek na špecializované čistiace a pracie služby pre zariadenia v gescii MZ SR, ktoré sa zameriavajú na dezinfekciu, hygienické štandardy a špecifické požiadavky zdravotníckych zariadení;
- pracovné stretnutia k definovaniu podmienok zákaziek na stavebné práce pre výstavbu a rekonštrukciu objektov v gescii MZ SR,
- pracovné stretnutia k definovaniu podmienok zákaziek na údržbu a správu objektov v gescii MZ SR. Taktiež bolo pripravené memorandum o spolupráci.

Zároveň prebehli rokovania s **Ministerstvom životného prostredia SR**, ktorých výsledkom je vytvorenie tematických pracovných skupín na pôde MPSVR SR ku konkrétnym požiadavkám MŽP SR. Boli uskutočnené pracovné stretnutia k pilotnému projektu v zastúpení Slovenského vodohospodárskeho podniku na území povodia rieky Morava, zameraného na zabezpečenie čistenia tokov a pomocných sezónnych prác pri obhospodarovaní vodných tokov.

S **Ministerstvom dopravy SR** sa uskutočnili pracovné stretnutia, ktorých výsledkom je vytvorenie tematických pracovných skupín na pôde MPSVR SR ku konkrétnym požiadavkám MD SR, a to k:

- pilotnému projektu v zastúpení Slovenskej správy ciest k službám a prácam na správe a údržbe cestných komunikácií;
- návrhu projektu v spolupráci so ŽSR SR. Zároveň bolo pripravené memorandum o spolupráci.

S **Ministerstvom vnútra SR** prebehli rokovania k návrhu znenia Memoranda o spolupráci v rámci oblasti Prevencie kriminality, taktiež boli navrhnuté pilotné projekty k správe a údržbe hraníc a vojenských cintorínov.

Na pôde **Ministerstva školstva SR** prebehli rokovania k pilotnému projektu zabezpečovania stravovania pre školy a školské jedálne, ktoré nemajú vlastné stravovacie zariadenie. Cieľom týchto rokovaní je hľadanie riešení prostredníctvom registrovaných sociálnych podnikov, ktoré majú kapacity poskytovať služby stravovacieho charakteru. Sekcia sociálnej ekonomiky pripravuje návrh mechanizmu párovania

konkrétnych lokalít a škôl bez vlastnej jedálne s príslušnými registrovanými sociálnymi podnikmi tak, aby sa vytvoril funkčný model spolupráce. Tento krok smeruje k využitiu existujúcich kapacít sociálnych podnikov, podpore ich udržateľnosti a zároveň k napĺňaniu potrieb školských zariadení v oblasti kvalitného a dostupného stravovania.

S **Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR** prebehli rokovania, ktorých výsledkom je vytvorenie tematických pracovných skupín na pôde MPSVR SR ku konkrétnym požiadavkám MIRRI SR:

- príprava a verejné konzultácie k dopytovo orientovanej výzve na efektívne využitie subjektov sociálnej ekonomiky pri obnove torzálnych národných kultúrnych pamiatok (Hrady a ľudia),
- rokovania k možnosti podpory subjektov sociálnej ekonomiky v rámci plánovanej finančnej podpory „prioritných okresov“,
- priebežné rokovania a spolupráca na možnostiach rozvoja regionálnej a lokálnej ekonomiky prostredníctvom sociálneho podnikania.

Bola nadviazaná komunikácia a spolupráca s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** pri vytvorení nového profesijne orientovaného študijného programu „Sociálny manažment a ľudské zdroje“ ako aj spolupráca v rámci neformálnej komunity ESO – HUB, ktorej cieľom bude sieťovať zástupcov praxe, pedagógov a študentov Ekonomickej univerzity. Spolupráca s EUBA vyústila do podpisu Memoranda o spolupráci. Katedra sociálneho rozvoja a práce Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave s podporou MPSVR SR v roku 2024 vyhlásila výzvu na zasielanie nominácií ocenenia ESO ROKA 2024. Ocenenie ESO ROKA je cena za prejav ekonomickej a sociálnej solidarity, ktorá sa udeľuje v rámci Dňa sociálneho podnikania. Cena sa udeľuje v rôznych kategóriách, ako sú vzdelávanie, environmentálna udržateľnosť, podpora zamestnanosti, sociálna inovácia a osobnosť.

Laureátmi jednotlivých kategórií za rok 2024 sa stali:

- Vzdelávanie: prof. Gabriela Korimová
- Environmentálna udržateľnosť: AfB Slovakia s.r.o., registrovaný sociálny podnik
- Podpora zamestnanosti: Krasplast spol. s r.o. - registrovaný sociálny podnik
- Sociálna inovácia: Tomáš Dittrich, zakladateľ centra Neurogym
- Osobnosť: Peter Ďurica, riaditeľ sociálneho podniku mesta Martin

Ďalej bolo pripravené a podpísané memorandum o spolupráci so **Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre**. Spolupráca v zmysle podpísaných memoránd pokračuje aj v roku 2025.

V spolupráci s **Úradom pre verejné obstarávanie** - partnerom projektu NP ISE II., sa realizovala séria metodických školení pre zamestnancov RC SE a odborných zamestnancov sekcie, ktorých cieľom bolo predstaviť zamestnancom novelu zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinná od 1.8.2024). Zamestnanci boli oboznámení so zmenami v zákone, ktoré sa môžu priamo alebo nepriamo týkať sociálneho podnikania a sociálnych podnikov na Slovensku, ako najmä s výnimkami zo zákona o verejnom obstarávaní, vypustením zákazky s nízkou hodnotou, zmenami finančných limitov, postupmi pri zadávaní podlimitných zákaziek, zjednodušeným postupom pre zákazky na sociálne a iné osobitné služby, ako aj s najčastejšími porušeniami pravidiel verejného obstarávania a rizikovými indikátormi. Metodické školenia sa uskutočnili v mesiaci október 2024 online aj prezenčnou formou. V spolupráci s ÚVO sa za obdobie 10/2024 – 6/2025 zrealizovali dve metodické stretnutia pre existujúce registrované sociálne podniky zriadené obcou, nakoľko sa identifikovali nejasnosti pri zadávaní verejného obstarávania (napr. konflikt záujmov – starosta obce ako konateľ RSP, in-house zákazky, povinnosť RSP obstarávať tovary a služby, ktoré nevie zabezpečiť svojimi kapacitami, nedovolené delenie zákaziek, vyhradené zákazky, možnosti subdodávok, možnosť verejného obstarávateľa požadovať, aby aj subdodávateľ mal status RSP).

Podpora medzinárodnej spolupráce

Počas roka 2024 realizovala Sekcia sociálnej ekonomiky MPSVR SR viaceré aktivity, ktoré významne prispeli k podpore medzinárodnej spolupráce v oblasti sociálnej ekonomiky. Tieto aktivity sa sústreďovali na systematické monitorovanie európskych trendov, šírenie a sprístupňovanie zahraničných poznatkov, zapájanie sa do európskych a globálnych platforiem a iniciatív, ako aj na rozvoj cezhraničných väzieb a partnerskej spolupráce.

Počas celého roka 2024 boli regionálnym centrám, registrovaným sociálnym podnikom a expertom pravidelne sprostredkované informácie o európskych iniciatívach a zdrojoch. Boli to najmä informácie o cieľoch udržateľného rozvoja (2030CATALYSTS), obnove Medziskupiny Európskeho parlamentu pre sociálnu ekonomiku, stanoviskách EHSV k verejnému obstarávaniu a pravidlám štátnej pomoci pre dostupné bývanie, o financovaní z ESF+ akčných grantov pre siete SE. Zahnuté boli aj dátové a analytické nástroje (EU Code of Conduct, európske monitory sociálnych podnikov, metodiky na meranie dopadu ako The Size of Impact a Inside Out), projekty zamerané na vzdelávanie a budovanie kapacít (projekt baSE, kompendium osvedčených politických prístupov, séria videí Social Economy Voices), iniciatívy v oblasti dobrovoľníctva a spravodlivých prechodov (štúdie o potenciáli dobrovoľníctva, iniciatíva WISESHIFT), ako aj podnety pre mládežnícku participáciu a inklúziu (štúdia „Youth participation in social economy“, súťaž WISE100 Women in Social Enterprise). Dôležitou súčasťou boli aj príklady dobrej praxe a regionálne monitory (RegioStars, prehľady z Chorvátska, Fínska, Lotyšska a Portugalska). Tento komplexný prístup zabezpečil slovenským aktérom prístup k aktuálnym európskym trendom a podporil ich zapojenie do medzinárodných procesov.

Na jar 2024 sa Slovensko prostredníctvom zástupcov Sekcie sociálnej ekonomiky MPSVR SR a NP ISE II. zapojilo do série workshopov organizovaných **Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (DG Employment, Social Affairs and Inclusion – DG EMPL)** zameraných na vypracovanie národných stratégií pre sociálne hospodárstvo. Workshopy poskytli priestor na výmenu skúseností, networking a spoločnú diskusiu k Akčnému plánu pre sociálnu ekonomiku. Výsledný súhrnný dokument bol zverejnený na platforme Social Economy Gateway.

MPSVR SR je riadnym členom expertnej skupiny **Európskej komisie pre sociálne podnikanie (GECES)**, v ktorej má Sekcia sociálnej ekonomiky MPSVR SR zastúpenie prostredníctvom dvoch zamestnancov. Zástupcovia sa pravidelne zapájajú do zasadnutí, prezenčných aj online, čím sa zabezpečuje priebežná koordinácia a výmena skúseností na európskej úrovni.

Od novembra 2024 je **MPSVR SR členom OECD neformálnej expertnej skupiny pre sociálnu ekonomiku a sociálne inovácie (CFE/LEED Informal Expert Group)**. Ide o platformu, ktorá združuje zástupcov 24 členských krajín spolu s generálnymi riaditeľstvami DG EMPL a DG GROW Európskej komisie a poskytuje priestor na diskusiu, výmenu skúseností a osvedčených postupov pri tvorbe a implementácii politík v oblasti sociálnej ekonomiky. Členstvo Slovenskej republiky prináša možnosť pravidelne sa zapájať do online stretnutí, konzultovať pripravované materiály, podieľať sa na tvorbe prípadových štúdií, poskytovať spätnú väzbu k pracovným návrhom a zároveň sprostredkovať výsledky práce OECD domácim aktérom. Týmto spôsobom sa zabezpečuje kontinuálna koordinácia a výmena skúseností medzi Slovenskou republikou a medzinárodnými partnermi.

Zvyšovanie povedomia o sociálnej ekonomike

Počas roka 2024 v rámci realizácie národného projektu Inštitút sociálnej ekonomiky II. boli za účelom zvyšovania informovanosti a povedomia širokej verejnosti o úlohe a prínosoch sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania pre jednotlivca a spoločnosť zadané ciele:

- skvalitnenie komunikácie s laickou (širokou) verejnosťou,
- zefektívnenie komunikácie a dialógu s odbornou verejnosťou,
- zvýšenie uznania pre sociálnych podnikateľov a ich prínosov pre komunitu, regióny, spoločnosť, zviditeľňovanie SP a sociálnych podnikateľov – ich ponuky tovarov a služieb,
- zvyšovanie miery porozumenia prínosov sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania,
- zlepšenie prístupu k informáciám a zlepšenie informovanosti o úlohe odvetvia sociálnej ekonomiky v miestnych a regionálnych a lokálnych spoločenstvách s dôrazom na miestnu a regionálnu samosprávu, spolupráca so ZMOS/UMS, SK8,
- zvýšenie informovanosti o opatreniach EÚ v oblasti SE/SP, zdieľať dáta z Social Economy Gateway - informácie o príslušnom financovaní, politikách, sieťach/z platformy a iniciatívach EÚ.

V roku 2024 v rámci realizácie projektu bola v auguste obsadená pozícia špecialistu pre disemináciu, čím sa vytvorili podmienky pre riadenú komunikáciu a informovanie cieľových skupín tak, aby došlo k hlbšiemu porozumeniu dynamicky rozvíjajúceho sa fenoménu sociálneho podnikania na Slovensku pri zachytení jeho prínosov, aktérov, strategických akcií, ale aj konkrétnych míľnikov.

Komunikačná stratégia: koncom roka 2024 bola vypracovaná pracovná verzia Komunikačnej stratégie, ktorá slúži ako základ pre realizované a plánované aktivity. Stratégia sa naplňuje a realizuje prostredníctvom plánovania konkrétnych úloh (komunikačných aktivít a formátov), ktoré sú spracované v samostatnom dokumente – Akčnom pláne komunikačných aktivít, ktorý sa bude spracovávať pre každý kalendárny rok. Stratégia v prvej časti opisuje míľniky procesu zavádzania sociálnej ekonomiky a podnikania na Slovensku a definuje kľúčové výzvy/témy pre nasledujúce obdobie. V druhej časti pomenováva existujúci stav komunikácie, nastavuje budúce ciele komunikácie a vymedzuje nástroje, formáty, metódy, ako aj zdroje na ich naplnenie.

Sociálne siete a webové stránky: predstavujú ťažiskový komunikačný kanál smerom k laickej i odbornej verejnosti, ako aj širokej škále aktérov sociálnej ekonomiky.

- **FB Stránka Sociálna ekonomika**^[1]: v roku 2024 sme oživilí informačné aktivity a zabezpečili sme priebežné zverejňovanie informácií o podujatiach, aktivitách a výstupoch z projektu NP ISE II. a pravidelných komunikačných formátov,
- **Sociálna ekonomika, sociálne podniky, rodinné podniky na webe MPSVR SR**^[2]: v roku 2024 prebehla revitalizácia podstránky, zabezpečili sme reštrukturalizáciu a aktualizáciu obsahu, ako aj vytvorenie nových sekcií a spracovanie nového obsahu vrátane jeho priebežnej aktualizácie,
- **stránka Eurofondy**^[3]: v roku 2024 bolo zabezpečené spracovanie základných informácií o projekte a vytvorené podmienky pre priebežné spracovávanie informácií a článkov o výstupoch a aktivitách projektu,
- **platforma YouTube – sekcia Sociálna ekonomika**^[4]: bolo zabezpečené doplnenie výstupov z mediálnych kampaní, realizovaných v roku 2024.

Mediálne kampane v roku 2024: v roku 2024 sme realizovali mediálne kampane, ktorých cieľom bolo zviditeľniť prínosy sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania. Konkrétne išlo o tri kampane:

- **MY DISKUTUJEME,**
- **ROZHOVORY V REGIÓNOCH,**
- **SOCIÁLNA ABECEDA.**

MY DISKUTUJEME: realizácia mediálnej kampane koncom roka 2024 v spolupráci s agentúrou MKREO na tému sociálna ekonomika a podnikanie – MY DISKUTUJEME (5 online rozhovorov plus sprievodné články):

- Obecné sociálne podniky, ich zakladanie, činnosť a význam/30.10.2024,
- Živá sieť regionálnych centier sociálnej ekonomiky/7.11.2024,
- Pracovná integrácia – zamestnávanie znevýhodnených osôb/13.11.2024,
- Príbeh zavádzania sociálnej ekonomiky na Slovensku/22.11.2024,
- ESO 2024: ocenenie za ekonomický a sociálny prejav solidarity/9.11.2024.

1 | <https://www.facebook.com/socialnaekonomika.sk>

2 | <https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/socialna-ekonomika/>

3 | <https://eurofondy.praca.gov.sk/>

4 | <https://www.youtube.com/@socialnaekonomika>

ROZHOVORY V REGIÓNOCH: realizácia mediálnej e-kampane (5 online rozhovorov plus sprievodné články):

Rozhovory:

- Stretnutia so županmi: Erika Jurinová, županka Žilinského kraja,
- Stretnutia so županmi: Ondrej Lunter, župan Banskobystrického kraja,
- Stretnutia so županmi: Juraj Droba, župan Trnavského kraja,
- Stretnutia so županmi: Jozef Viskupič, župan Trnavského kraja,
- Stretnutia v regiónoch: František Ol'ha, primátor mesta Prešov,
- Stretnutia v regiónoch: Marek Hattas, primátor mesta Nitra,
- Stretnutia so županmi: Rastislav Trnka, župan Košického kraja,
- Stretnutia v regiónoch: Richard Rybníček, primátor mesta Trenčín.

Sprievodné články:

- Integrovaný dopravný systém už prináša efekt, sociálne podniky dávajú príležitosti - SME | MY Žilina
- Banskobystrický samosprávny kraj ide ostatným príkladom - SME | MY Banská Bystrica
- Bratislavský samosprávny kraj je lídrom v integrovaní dopravy - SME | MY regióny
- Stredoškolské vzdelávanie je na pleciah žúp - SME | MY regióny
- ZSSK diskutuje o výzvach verejnej dopravy v Bratislavskom a Trnavskom kraji - Cestovný ruch - Komerčné správy - Pravda
- Prešov žije stavbou štadióna i nemocnice, posilňuje vlakové spojenie s Bratislavou - SME | MY regióny
- Nitrou hýbu rekordné investície a nový priamy vlak do Bratislavy - SME | MY Nitra
- Košický kraj pripravuje strategické vylepšenia - SME | MY regióny
- Hlavné mesto kultúry pritiahne tisícky návštevníkov z celej Európy - SME | MY Trenčín

SOCIÁLNA ABECEDA: realizácia mediálnych formátov o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní v spolupráci s RTVS. Materiál bol natočený v roku 2024, ale niektoré časti boli odvysielané až v roku 2025. Časti venované téme sociálnej ekonomiky boli súčasťou väčšieho cyklu príspevkov, ktorý ponúkal prehľad o tom, kam sa má obrátiť občan v prípade, že potrebuje pomoc, ako môže získať príspevky a dávky od štátu, ako sa zaradiť do zamestnaneckého pomeru.

- KATALÓG SOCIÁLNYCH PODNIKOV - relácia bola odvysielaná 18. novembra 2024,
- SOCIÁLNE PODNIKY PRE ZNEVÝHODNENÝCH - relácia bola odvysielaná 17. marca 2025,
- SOCIÁLNE PODNIKANIE - ocenenie ESO ROKA 2024 - relácia bola odvysielaná 27. januára 2025.

Ďalšie rozhovory v médiách: mediálna diskusia na TA3 o medzinárodných výzvach v sociálnej ekonomike (06/2024): účasť L. Bírešovej v diskusii v relácii „Raňajky“ na TA3, ktorá bola venovaná medzinárodným výzvam v sociálnej ekonomike: medzinárodná spolupráca za účelom získavania zdrojov, inovatívnych riešení a znalostí.

Spoluorganizácia konferencií a seminárov: v roku 2024 sa uskutočnili dve odborné konferencie: Sociálne verejné obstarávanie (28.5.2024) a medzinárodná vedecká konferencia AGASI 2025: Poľnohospodárstvo ako aktér sociálnej inklúzie (17.10.2024/Nitra). Organizátormi podujatí boli: Úrad pre verejné obstarávanie a v prípade októbrovej konferencie AGASI 2025 Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s občianskym združením Druživa.

V sledovanom období sa realizovali dve odborné podujatia. Prvé podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s MIRRI SR. Dňa 21. novembra 2024 sa v priestoroch regionálneho centra MIRRI SR na Farskej 7 v Nitre

konal odborný seminár zameraný na rozvoj sociálneho podnikania v Nitrianskom kraji a možnosti jeho podpory z eurofondov. Druhé podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a vybranými úradmi práce. Dňa 21. novembra 2024 sa konalo stretnutie starostov obcí z okresov Senec a Pezinok, ktoré organizoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku. Podujatie bolo zamerané na tému obecných sociálnych podnikov a uskutočnilo sa za účasti zástupcov Sekcie sociálnej ekonomiky MPSVR SR.

V rámci aktivít zameraných na zviditeľňovanie a oceňovanie prínosov sociálnych podnikov sa dňa 20. novembra 2024 v Aule Ekonomickej univerzity v Bratislave konalo slávnostné vyhlásenie víťazov Ocenenia za ekonomický a sociálny rozmer solidarity ESO ROKA 2024. Udeľovanie ocenení ESO ROKA 2024 bolo súčasťou konferencie „Spoločenská zodpovednosť a politika súdržnosti“, ktorú organizovala Katedra sociálneho rozvoja a práce Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Viac informácií: Aktuality – MPSVR SR.

Projekt sa zapojil aj do zahraničných konferencií, ako napríklad Social Economy Forum v Českej republike (16.5.2024) a Danube4SE Ecosystem (24.-25.10.2024), kde boli prezentované úspešné príklady zo Slovenska.

Príklady dobrej praxe

Gergiš, s.r.o.

SOCIAL FOOD, s.r.o. r.s.p.

Bocianservis s.r.o.

Matky v práci s.r.o.

Podnik medzitru práce, n.o.

Ekoservis s.r.o.

Majolika-R, s.r.o.

Breco s.r.o.

Majolika-R, s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	výroba keramiky a gastronómia
Región:	okres Pezinok, Bratislavský kraj
Začiatok činnosti:	19.2.2021
Dátum registrácie:	9.4.2021

Sociálny podnik Majolika-R, s. r. o., vedený Renátou Hermysovou, je výnimočným príkladom spojenia remeselnej tradície, sociálneho citenia a osobnej obetavosti. S viac než 30-ročnou históriou sa podnik venuje výrobe tradičnej slovenskej ľudovej majoliky, ktorú zachováva ako živé kultúrne dedičstvo národa. Už od roku 2011, ešte ako chránená dielňa, aktívne zamestnáva ľudí so zdravotným znevýhodnením, a to aj s ťažkými diagnózami ako schizofrénia či demencia.

V roku 2021 sa firma transformovala na registrovaný sociálny podnik. Integrácia prebieha s pomocou pracovných asistentov, pričom dôraz sa kladie na individuálny prístup, rešpekt a dôstojnosť. Zamestnanci dostávajú plnohodnotnú mzdu a ich radosť z každého pokroku je dôkazom zmysluplnosti tejto práce.

Aj keď keramická výroba a predaj zostávajú hlavným pilierom činnosti, ukázalo sa, že iba príjmy z keramiky nedokážu zabezpečiť ekonomickú udržateľnosť podniku, najmä počas krízových období, ako bola pandémia COVID-19.

Ako reakcia na túto situáciu vznikla gastro prevádzka Sladká bodka – pôvodne v podobe pojazdných gastro stánkov s ponukou obľúbených bubble waffle. Tento koncept sa však nestretol s veľkým záujmom verejnosti, a preto sa podnik rozhodol otvoriť kamennú prevádzku v OC Nivy v Bratislave.

Názov Sladká bodka symbolicky spája dve línie činnosti sociálneho podniku – sladké pochúťky v gastronómii a bodkovanú vintage keramiku, ktorú zamestnanci Majoliky-R vyrábajú s precíznosťou a citom pre detail. Hoci výroba keramiky a prevádzka gastro podniku prebiehajú v oddelených priestoroch, prepája ich spoločný cieľ – vytvárať dôstojné pracovné príležitosti pre znevýhodnené osoby.

Ekoservis, s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný podnik
Oblasť podnikania:	bazárový predaj a servis lyží
Región:	okres Hlohovec, Trnavský kraj
Začiatok činnosti:	20.10.2023
Dátum registrácie SP:	10.9.2024

Spoločnosť je integračným sociálnym podnikom, ktorý získal štatút v roku 2024, prevádzka bazárového predaja a servisu lyží sa nachádza v Leopoldove. Zakladateľom a štatutárom je JUDr. Michal Bultman. Motiváciou na založenie integračného sociálneho podniku bol úspešný príbeh rodinného člena pána Bultmana, ktorý je zamestnancom s kumulovaným znevýhodnením. Jeho príbeh úspešného začlenenia sa do súkromného aj pracovného života slúži ako inšpirácia a motivácia pre ostatných zamestnancov, ktorí sa z rôznych dôvodov ocitli v nepriaznivých životných situáciách.

Spoločnosť je novým podnikom, ale už od svojho vzniku dosahuje svoj pozitívny sociálny vplyv integráciou sociálne najzraniteľnejších skupín, väčšina zamestnancov má kumulované znevýhodnenie či zraniteľnosť (väčšinou zdravotné alebo iné znevýhodnenie kumulované s nepriaznivým sociálnym statusom). V roku 2024 zamestnávali 4 zamestnancov (z toho 1 invalidný dôchodca, 1 zamestnanec s kumulovaným

znevýhodnením + zraniteľnosť, 1 zraniteľný zamestnanec).

Viacero aktivít pán Bultman vykonáva nad rámec zákonných povinností. Okrem poskytnutia zamestnania je pomoc zameraná na podporu sociálneho statusu zamestnancov, pomoc pri vysporiadaní sa s problémami ako strata bývania, zabezpečenie podmienok dôstojného bývania a uspokojovania ich životných potrieb, opätovné začlenenie do spoločnosti, snaha o vysporiadanie sa so závislosťami, pomoc pri vyrovnávaní dlhov či exekúcií, prevencia recidív.

Spoločnosť je pekným príkladom toho, že sociálne podnikanie nemá byť iba o vytvorení pracovného miesta pre znevýhodneného zamestnanca, ale môže byť aj o adresnej pomoci, ktorú sociálny podnikateľ zamestnancom poskytne.

Breco s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	textilné riešenia pre reklamu, byt a priemysel
Región:	Nitra, Nitriansky kraj
Začiatok činnosti:	1.1.2020
Dátum registrácie SP:	29.3.2021

Integračný registrovaný sociálny podnik Breco s. r. o. sa z hľadiska hospodárskej činnosti venuje prevažne personalizovanému gravírovaniu, rezaniu laserom, zváraníu ultrazvukom a výrobe dizajnových rohoží, textílií pre záhradkárov či výrezom pre cukrársku výrobu.

Hlavnými pracovnými zásadami tohto podniku empatia – vznik a následne registrácia sociálneho podniku sa vyvinulo ako prirodzený rozvoj aktivít občianskeho združenia Pokoj a dobro – pomoc núdznym, v spolupráci s ktorým a zameriava na nielen poskytnutie pracovných príležitostí, ale aj poskytnutie opory a zároveň prostredia, kde sa môžu učiť od nuly, a kde ich niekto chápe a verí im. Zamestnávajú predovšetkým ženy z Iraku a Ukrajiny, ale aj zdravotne znevýhodnených, či ľudí s inými jazykovými a sociálnymi bariérami, ktorí tak v podniku okrem práce získajú aj útočisko. Ekológia – pri výrobe sa snažia uprednostňovať

prírodné a recyklovateľné materiály či technológie, s čím súvisí aj investovanie do rôznych inovácií, vďaka ktorým môže byť výrobný proces nastavený s ohľadom minimalizovania vplyvu na životné prostredie. Samozrejmosťou je dôsledná recyklácia zostatkových materiálov.

Estetika – pri výrobe dbajú na kvalitu výsledného produktu a to v závislosti od špecifických požiadaviek jednotlivých odberateľov, s ktorými konzultujú všetky možnosti a návrhy. Či už ide o produkt na mieru alebo výrobok bežného typu, v Breco dbajú na kvalitu použitého materiálu a precíznosť výrobných činností.

Matky v práci, s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	čistiace a upratovacie služby pre firmy a domácnosti, nordic walking
Región:	okres Trenčín, Trenčiansky kraj
Začiatok činnosti:	10.10.2013
Dátum registrácie SP:	21.9.2020

Hlavným predmetom činnosti sú čistiace a upratovacie služby pre firmy a domácnosti. Ďalšou poskytovanou službou je nordic walking ponúkaný vo forme kurzov, tréningov a minikurzov pre jednotlivcov alebo pre firmy. Doplnkovou činnosťou je predaj ekologických produktov pre domácnosti na upratovanie aj osobnú hygienu.

Motiváciou pre registráciu sociálneho podniku bolo skvalitnenie a rozšírenie ponúkaných služieb, podpora zamestnanosti vytváraním pracovných miest pre znevýhodnené a zraniteľné osoby, najmä pre ženy so zdravotným znevýhodnením a mamičky na/ po materskej a rodičovskej dovolenke a zároveň poskytovanie spoločensky prospešnej služby v oblasti vzdelávania a rozvoja telesnej kultúry, zlepšenie zdravia, fyzickej a psychickej kondície ľudí, pre ktorých sú služby určené. Zákazníkmi sú spokojné firmy, lekári, domácnosti,

poskytovatelia ubytovacích služieb a časovo zaneprázdnení jednotlivci, ktorým pomáhajú tráviť vzácny voľný čas efektívnejšie ako upratovaním.

V súčasnosti spoločnosť zamestnáva 16 zamestnancov, z toho 9 zamestnancov je zdravotne znevýhodnených (6 osôb uznaných za invalidné osoby, 3 osoby na lekárske posudky) a 2 zamestnanci sú zraniteľné osoby – osoby po skončení poberania materského alebo rodičovského príspevku. V rámci investičnej pomoci (celková výška schváleného NFP bola 120 107,95 EUR) vytvorili 4 nové pracovné miesta (2 pracovné miesta na plný úväzok a 4 pracovné miesta na polovičný úväzok).

Podnik medzitrhu práce, n. o.

Právna forma:	nezisková organizácia
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	pomocné stavebné práce, upratovacie práce
Región:	okres Banská Bystrica, Banskobystrický kraj
Začiatok činnosti:	20.6.2012
Dátum registrácie SP:	1.1.2020

Podnik medzitrhu práce je nezisková organizácia, založená Mestom Banská Bystrica v roku 2012. Prioritou podniku je poskytovanie spoločensky prospešných služieb vo verejnom záujme najmä na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti. Jeho primárnym cieľom je realizovať aktivity zamerané na dočasne podporované zamestnávanie najmä pre znevýhodnené a zraniteľné osoby.

Dôvodom vzniku podniku medzitrhu práce bolo aktívne spolupracovať s miestnym úradom práce pri riešení nezamestnanosti na území mesta Banská Bystrica. Realizáciou vybraných aktivít a činností sociálny podnik prispieva k rozvoju pozitívneho sociálneho vnímania znevýhodnených a zraniteľných osôb a napomáha zlepšovať sociálnu integráciu Rómov v meste prostredníctvom komplexného nástroja, ktorý pozostáva zo zapracovania, vzdelávania a sociálneho a kariérneho poradenstva“.

Podnik podporuje zamestnateľnosť znevýhodnených osôb cez získanie, resp. obnovenie pracovných návykov a zručností, zvyšuje ich príjmy, čím skvalitňuje životnú úroveň a zlepšuje

platobnú schopnosť a súčasne napomáha k ich umiestneniu na otvorený trh práce. Organizuje vzdelávacie aktivity na získavanie teoretických vedomostí a praktických zručností a na využívanie technológií a techniky v oblasti práce, ktorú vykonávajú. V spolupráci s mestom Banská Bystrica a ďalšími partnermi participuje na prepájaní služieb zamestnanosti s poskytovaním sociálnych služieb. Zabezpečuje odstraňovanie bariér, ktoré sú prekážkou zamestnateľnosti. Cieľenou individuálnou a skupinovú sociálnou prácou pomáha riešiť patologické javy v oblasti sebadisciplíny, zhoršenej sociálnej interakcii a adaptácii na tímovú prácu a ďalších negatívnych javov u zamestnancov podniku, posilňuje ich odolnosť voči dlhovej pasci a veľmi častým exekúciám, preventívne pôsobí proti „fenoménu“ neplatičstva najmä voči verejnej správe.

Dôležitým cieľom podniku je získať dobré meno a stať sa akceptovaným a spoľahlivým partnerom v oblasti údržby miestnych komunikácií a údržby zelene v okolí mesta Banská Bystrica.

Gergiš s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	výroba sviečok a tieniacej techniky, výroba bižutérie a suvenírov, keramická výroba, prípravné práce k realizácii stavby, uskutočňovanie stavieb a ich zmien, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi alebo prevádzkovateľom živnosti
Región:	Žilinský kraj, Martin
Začiatok činnosti:	13. 10. 2017
Dátum registrácie:	1. 2. 2020

Gergiš, s.r.o., registrovaný sociálny podnik, zakladateľom a jediným spoločníkom je Ing. Jozef Gergišák, podnikateľ, ktorý vytvoril slovenskú značku zameranú na ručnú výrobu sviečok s dôrazom na kvalitu a remeselné spracovanie materiálov, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu. Na stránke Trend pre ženy sa píše: „Každá sviečka je od naviazania knôtu, cez odlievanie, zdobenie, balenie a priviazanie štítku vyrábaná ručne. Láska a energia, s ktorou sú tieto sviečky vyrábané, im dodáva jedinečné čaro a kúzlo. To robí z každej sviečky unikát. Elegancia, výnimočnosť, luxus, ale i relax, bezprostrednosť a hravosť - tieto slová najviac vystihujú ich diela. Prijemné vonné tóny a plamienok sviečok vlejú radosť a teplo do každého srdca.“

Gergiš, s.r.o. začínal svoje aktivity v roku 2017. Rozhodol sa poobzerať sa po činnosti, ktorou by pomohol ľuďom so znevýhodnením, nakoľko aj v jeho blízkom okolí aj v jeho rodine videl ako ťažko sa im darí v zamestnaní a začlenením sa do spoločnosti. To že to budú sviečky bola náhoda, keď sa spoznal s majiteľom výroby v Českej republike a začali spolupracovať. Po roku sa rozišli, ale oblasť podnikania si ponechal. Majiteľ sa teda zamerával na osoby so zdravotným znevýhodnením a dnes podnik zamestnáva 7 zamestnancov, ktorým vďaka príspevkom RSP skvalitňuje životný štandard. Podnik funguje sedem rokov a kladie dôraz na ľudí, ktorí vytvárajú priateľskú atmosféru na pracovisku. Podnikom

prešlo už niekoľkonásobne viac zamestnancov ako v súčasnosti má, avšak ak sa vyskytli intrigy a ohováranie, ktoré zákonite prinášajú zlú energiu na pracovisko, nebolo tu viac pre nich miesto. Sviečky, ktoré vychádzajú z tohto podniku nesú v sebe energiu, ktorú do nich vkladajú práve zamestnanci, ktorí v sebe nesú pokoj, vďačnosť z vykonávanej práce a pozitivitu, ktorá sa pretaví do domácností kupujúcich zákazníkov.

Podnik ponúka v príjemnej predajni v centre mesta Martin priestor na nájdenie harmónie v sebe samom, kde vás so širokým úsmevom privíta partnerka pána majiteľa, ktorá má vzácnu vlastnosť navnímať rozpoloženie v akom prichádzate a poskytnúť možnosť a radu pre váš osobnostný posun vpred. V budúcom období má obchodná spoločnosť v pláne venovať a aj ručnej výrobe náramkov zo vzácných kameňov. V súčasnosti nakupujú materiál z veľkoobchodov z Pezinku, Banskej Štiavnice a Rožnova pod Radhoštem. Okrem toho skúšajú vyrábať aj ručne tkané koberce na storočnom tkacom stroji, ktorý zdedili po svojich starých rodičoch a majiteľovu sestru na ňom učila tkať ich stará mama. Majiteľ sa drží hesla: „Pokiaľ je dostatočne silné prečo, nájde sa ako a s čím.“

Social food, s. r. o., r. s. p.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný
Oblasť podnikania:	kúpa tovaru na účely predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti, predaj a rozvoz potravín k spotrebiteľovi, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby, skladovanie a pomocné činnosti v doprave
Región:	okres Stará Ľubovňa a Stropkov, Prešovský kraj
Začiatok činnosti:	21.8.2023
Dátum registrácie:	12.9.2022

Zakladateľom obchodnej spoločnosti Marián Bujdoš. Vytvorením registrovaného sociálneho podniku reagoval na potreby obyvateľov, ktorí nemali prístup k základným potravinám. Pokrýva potreby obyvateľstva v 13 obciach okresu Stará Ľubovňa, kde sa nenachádza kamenná predajňa so základnými potravinami, a to prostredníctvom rozvozu priamo k zákazníkovi, čo zabezpečuje zároveň aj nárast zamestnanosti v okrese z dôvodu vytvorenia nových pracovných miest pre občanov so znevýhodnením.

Registrovaný podnik funguje iba necelé 2 roky. V rámci činnosti sociálneho podniku zamestnáva 6 zamestnancov. V súčasnosti zabezpečuje rozvoz potravín v 13 obciach okresu Stará Ľubovňa. Pre obce v okrese Stará Ľubovňa bez kamennej

predajne je určený harmonogram pravidelného rozvozu potravín, tzv. „pojazdné potraviny“ a pre všetky obce v rámci okresu Stará Ľubovňa mimo stanoveného harmonogramu na základe telefonickkej objednávky. Okrem potravín dovezie lieky, vezme nabrúsiť pílu, dláta, vynesie nákup až pred dvere a niektorí obyvatelia jeho príchod vnímajú aj ako spoločenskú udalosť.

Registrovaný sociálny podnik SOCIAL FOOD, s.r.o. sa aj naďalej plánuje venovať už prevádzkovej činnosti v oblasti rozvozu potravín a v súčasnosti plánuje rozšírenie prevádzky do okresu Stropkov, kde chce otvoriť kamennú predajňu a taktiež „pojazdné potraviny.“

Bocianservis s. r. o.

Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Typ registrovaného SP:	integračný sociálny podnik (zriadený mestom Gelnica)
Oblasť podnikania:	pranie a žehlenie hotelovej bielizne, pranie a žehlenie odevov pre verejnosť, pranie a strojové čistenie kobercov, pranie čistenie objemných kusov - stany a opony, čistenie motoodevov
Región:	okres Spišská nová Ves, Košický kraj
Prevádzkarne:	Banická Štvrť 21, 053 42 Krompachy Mlynská 39, 052 01 Spišská Nová Ves Žriedlová 15, 040 01 Košice-Staré Mesto Jarná 4, 053 61 Spišské Vlachy
Začiatok činnosti:	4.8.2020
Dátum registrácie SP:	20.4.2023
Webové sídlo:	www.bocianservis.sk

V roku 2010 založili chránenú dielňu, otec a syn, Peter a Marcel Bratko a prijali dve zdravotne znevýhodnené pracovníčky. V roku 2014 odkúpili malú práčovňu v obci Čaňa, kde sa zakúpilo nové vybavenie a založila sa druhá chránená dielňa. Prevádzky sa zamerali na pranie a čistenie textilných výrobkov. V apríli 2023 prešli transformáciou a získali štatút registrovaného sociálneho podniku. Dnes manažujú tri prevádzky a ich služby využívajú okrem domácich, aj zákazníci z Maďarska.

Bocianservis s.r.o. je verejnoprospešný podnik, ktorého hlavným cieľom je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu poskytovaním spoločensky prospešnej služby v oblasti: služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti. V závere roka 2024 podnik zamestnával 17 zamestnancov v pracovno-právnom vzťahu (z toho 14 zdravotne znevýhodnených, 2 značne znevýhodnených). Dôvodom založenia sociálneho podniku bola snaha o vytvorenie podnikateľského subjektu zameraného na zamestnávanie najmä znevýhodnených a zraniteľných osôb a integrovať ich na otvorený trh práce.

Všetky pracoviská sú špecializované na konkrétnu činnosť, ale súčasne je každá prevádzka zberňou

pre všetky typy služieb, čo firmu odlišuje od konkurencie. Logistika je nastavená tak, aby sa odobratý tovar dostal na svoje miesto a späť k zákazníkovi. Košická prevádzka je špecializovaná na čistenie odevov mokrým čistením a opravu obuvi. Ide o veľké množstvo menších zákaziek. V Krompachoch sídli stredne kapacitná práčovňa, zameraná na veľké zákazky a spoluprácu s hotelmi, zariadeniami sociálnych služieb a nemocnicami. Menšie zákazky pre lokálnych poskytovateľov ubytovania v Slovenskom raji, riešia v prevádzke v Spišskej Novej Vsi, ktorú rozšírili o strojové čistenie kobercov. Linku na strojové čistenie kobercov kúpili v roku 2022. V spoločnosti Bocianservis s.r.o. je možné vyčistiť až 98 % všetkých druhov textílií, pričom zohľadňujú vlastnosti materiálu, z ktorého je odev zhotovený (pravý hodváb, viskóza, vlna, koža). Pre udržateľnosť podniku sú dôležité nové stroje a špičkové technológie. Reagovať na požiadavky trhu a rozširovať služby, ako napríklad o čistenie odevov technológiou mokrého čistenia, ktorá simuluje šetrné ručné pranie a nahrádza klasické chemické čistenie. Cieľom podniku je, aby procesy neboli energeticky náročné, ale zároveň ekologické a zdravotne nezávadné.

Súhrnná správa o stave sociálnej ekonomiky a sociálneho podnikania na Slovensku za rok 2024 vznikla v roku 2025 v rámci projektu Inštitút sociálnej ekonomiky II. (kód ITMS ITMS21+401401DWQ1), ktorý realizuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Partnerom projektu je Úrad pre verejné obstarávanie.

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Grafická úprava: Ela Hmeľarová, 2025

Neprešlo jazykovou korektúrou.
